LEI 20.000 PREMII

pentru cei mai buni detectivi

Cuvinte încrucișate, jocuri de silabe, ghicitori, rebusuri! Nu poți deschide o revistă sau gazetă fără să nu dai de ele. Începe să te plictisească, zău așa!

„Detectivul săptămânal" va aduce ceva nou, ceva care va îmbina plăcutul cu utilul.

Maiestrul detectiv lămurește, cât ai bate din palme, situațiuni încâlcite. Cititorii noștri, cărora le plac complicațiunile acestea, își vor zice, desigur, fiecare în parte: „Cât aș vrea să încerc și eu așa ceva!"

Oferim prilejul acesta cititorilor „DETECTIVULUI SĂPTĂMÂNAL". Instituind un „**Concurs de perspicacitate**", pentru ca lectorul să-și poată valorifica însușirile spirituale. În fiecare număr al publicației noastre va apare o problemă, sub forma unei nuvele. O crimă, un atac, un furt. Toate datele necesare descoperirii făptuitorului, vor fi conținute în cursul povestirii. DUPĂ apariția A ZECE povestiri, în zece numere consecutive, cititorul e rugat să ne trimită soluțiile pe cari le va fi găsit. Cele bune vor fi premiate, prin tragere la sorți, și anume:

Premiul	I	5000	lei	în numerar
„	II	2000	„	„ „
„	III	1500	„	„ „
„	IV	1000	„	„ „
„	V	500	„	„ „

100 premii de consolare în cărți din Editura noastră, în valoare de Lei 100 fiecare.

Detectivi amatori, la lucru!

EDITURA

Prezentătorul acestui cupon obține orice număr.

Detectivul

săptămânal

DEGETUL SPINTECAT

★

No 8

LEI 5

Colecţia „Detectivul”
Nr. 8

Georges Grison

DEGETUL SPINTECAT

V.1.0

Editor I. G. HERTZ
24 Ianuarie 1935

DEGETUL SPINTECAT

de Georges Grison

CAP. 1
Pe malul râului Mayenne

— Duduie Alice!

— Cine mă strigă?

— Eu sunt, Robert Milton.

— Dar unde eşti?

— Aici jos, pe ţărm. Vino să vezi ce peşte minunat am prins. E o ştiucă. Cântăreşte cel puţin două kilograme.

Cel care vorbea era un băiat înalt şi frumos; foarte brun, purta o mustăcioară care se potrivea de minune cu chipul său energic.

Şedea pe malul Mayennei, pe cheiul care duce de la Laval la Avesniéres.

Fata care răspundea la numele de Alice, coborî. Ea era o blondă mică, subţirică, fragedă, drăguţă. Era îmbrăcată foarte simplu, ca o lucrătoare, şi avea capul gol.

— Dar unde te duci, aşa, în zori de zi? întrebă tânărul. E abia ora şapte. E drept că acum, în luna lui Iunie, soarele răsare devreme, dar trebuie să fii pescar vechi ca mine, ca să te scoli odată cu el.

— Nu mă duc, mă-ntorc, răspunse Alice. Am dus o rochie d-nei Bonnard, care se află acum la ea la moşie, o rochie pe care o cumpărase de gata, în „Rue de la Paix” şi care nu-i venea bine deloc.

— Şi pe care oi refăcut-o d-ta, eu degetele d-tale de zână, adăogă Robert. Căci lucrezi ca o adevărată zână; toată lumea o spune.

— Îmi fac cum pot mai bine meseria mea de croitoreasă, răspunse Alice, zâmbind.

— Şi pe când erai la Avesniéres, ţi-ai făcut rugăciunea? întrebă Robert, glumeţ.

Pentru înţelegerea acestei povestiri, trebuie să spunem că Avesniéres, comună unită cu Laval din 1863, are o biserică foarte frumoasă şi renumită. A fost clădită în 1040, de către Guy II de Laval, care, căzând în Mayenne, jură solemn de a ridica o mănăstire în locul unde va ajunge la ţărm. În nenumărate rânduri, de atunci, a fost reclădită şi întărită, şi în fiecare an vine acolo în pelerinaj o mulţime enormă.

— Şi de ce nu? răspunse tânăra fată, redevenită serioasă.

Crezi că n-am nevoie să mă rog?

— Pentru d-ta, care eşti atât de curată şi de nevinovată?

— Pentru mine şi mai ales pentru tatăl meu... Dar, zise ea, schimbând vorba, să vedem ştiuca aceea?

— Ştiuca aceea de două kilograme?

— Da. Unde este?

— În Mayenne, şi trebuie să fie departe dacă înoată într-una de când am scăpat-o, zise Robert râzând cu hohote.

— Aşadar, m-ai minţit? Să-ţi fie ruşine! Atunci de ce m-ai făcut să cobor?

— Ca să-ţi spun că te iubesc!

— Ce noutate! Îmi repeţi asta de câte ori mă întâlneşti!

— Şi am să ţi-o mai repet pună în ziua când vom fi căsătoriţi... şi chiar pe urmă, la fiece zi, în fiece oră, în fiece minut.

— Va fi cam obositor... dar, din fericire, nu va ţine mai mult, căci te vei căsători, într-una din zile, dar nu cu mine.

— De ce? Nu vrei să te măriţi cu mine?

— S-ar putea ca dl. Robert Milton, nepotul judecătorului de instrucţie din Laval, bogat şi înrudit cu cele mai mari familii, să se căsătorească cu fiica lui Martin?

— Adică a lui Martin Chicane, cum e poreclit tatăl d-tale pe aici, din pricina obiceiului pe care-l are când a băut, de a căuta ceartă cu toată lumea... Dar, Alice dragă, de ce nu? Sunt de douăzeci şi cinci ani, deci sunt major. Nu mai am nici tată, nici mamă, sunt deplin stăpân pe averea mea. Cine ar putea să mă împiedece să-mi îndeplinesc dorinţa?

— Şi ce ar spune unchiul dumitale?

— Unchiul meu? Nu are nici un drept asupra mea.

— Ar însemna să te certi cu el.

— Ei şi?

— Să rupi orice legătură cu lumea din Laval.

— Prea puţin îmi pasă. Mai întâi, când vom fi căsătoriţi...

— Încă nu s-a făcut, îl întrerupse Alice.

— Se va face, dacă vei voi, şi va trebui să vrei. Aşadar, când vom fi căsătoriţi vom părăsi Lavalul. Vom locui la Paris, departe de gura lumii... şi vom fi liberi să ne iubim cum ne-o plăcea.

— Şi tatăl meu?

— M-am gândit la dânsul. Va rămâne aici, unde e obişnuit. Voi îngriji eu de locuinţă şi pensiune într-un restaurant. Pentru rest va continua să lucreze din când în când, cum lucrează şi acum şi va întrebuinţa cum o vrea banii câştigaţi.

Alice clătină din cap. Nu era convinsă.

Cunoştea ea pe tatăl ei François Martin, zise Martin Chicane. Lucrător îndemânatic, era foarte căutat de cei de prin partea locului, când era ceva mobilă de reparat. Era conştiincios, atâta timp cât lucrul nu era isprăvit. Dar cum îşi lua plata, se ducea la cârciumă, de unde nu pleca până ce nu rămânea fără un ban. Dacă nu l-ar fi îngrijit Alice, ar fi umblat pe străzi zdrenţăros şi desculţ.

Ea îi cârpea rufele şi hainele şi când erau prea prăpădite îi cumpăra altele, din câştigul ei de croitoreasă.

Ce se făcea el, fără ea? De altfel, nu prea se încredea în vorbele de dragoste ale lui Robert Milton. Nu-i venea să creadă că voia într-adevăr să se căsătorească cu ea… se îndoia de el, şi deşi îi plăcea foarte mult, mai mult decât toţi băieţii din Laval, totuşi nu se lăsa stăpânită de sentimentul care, încetul cu încetul, o cuprindea tot mai mult.

— Tot ce spui e foarte frumos, îi zise ea; dar îmi pierd timpul cu d-ta şi trebuie să dau zor cu lucrul acasă. Trebuie să plec.

— Încă un minut, o rugă Robert. Şi, fiindcă veni vorba despre tatăl dumitale, ce mai face el?

— Vai! Nimic bun, d-tale pot să ţi-o spun… A plecat ieri, zicând că se duce să-şi pună undiţele în râu, în spre Change. S-a întors beat mort şi când am plecat tot mai dormea.

— O s-o păţească rău odată, zise Robert, serios. Poate să cadă într-o noapte în apă şi să se înece.

— Şi mie îmi este teamă, dar ce vrei să fac? Nu sunt în stare să-l opresc. Când e treaz, îmi face tot felul de făgăduieli, dar cum a băut le-a şi uitat…

— În sfârşit, vom vedea. Deocamdată, nu uita, Alice, că te cer în căsătorie. Cununia va avea loc îndată ce vei voi.

— Taci, vrăjitorule! exclamă făta, râzând. Hai, acum plec.

— Nu înainte de a mă lăsa să te sărut, zise Robert, luându-i mâna.

— Nu, nu, te rog! Am şi pierdut prea mult timp cu d-ta.

Se smuci din braţele lui, urcă uşor povârnişul şi ajunse pe şosea.

— La revedere, domnule Robert, îi strigă ea.

— La revedere, Alice… Ştii ce ţi-am spus. Când ai sa vrei.

— Bine, vom vedea mai târziu.

Şi fata fugi râzând.

CAP. 2
O crimă

Robert Milion îşi strânse undiţele, puse într-un laţ peştele pe care îl prinsese – câţiva obleţi şi o mreană minusculă, apoi se îndreptă spre casa unchiului său.

Ajuns aici, găsi toată casa în fierbere şi întrebă pe mătuşa sa ce se întâmplase.

— Mi s-a adus chiar acum vestea că s-a săvârşit o crimă pe drumul spre Chaney. Un om a fost găsit la o mică depărtare de restaurantul Picot, pe malul apei, cu capul spart. Unchiul tău e nevoit să plece numaidecât într-acolo; jandarmii au şi pornit. Nu ştiu la ce oră vom putea lua masa.

— Dacă-i vorba aşa, zise Robert, tare aş avea şi eu pofta sa dau o fugă până acolo. O crimă-n Laval nu-i un lucru obişnuit. Aşa ceva mă interesează.

— Cum poţi să vorbeşti astfel?! Să te duci numai de curiozitate să vezi un nenorocit asasinat?

— Ei, mătuşico dragă, nu se duce şi unchiul?

— Fiindcă e de datoria lui, dar tu?

— La mine e un gust, nu e aşa? Lasă-mă să mi-l fac. Cine ştie când o să mai am un astfel de prilej! De altminteri, îmi face plăcere să văd pe unchiul lucrând. Trebuie să fie grozav.

— Cum poţi glumi despre asemenea lucruri! În sfârşit, fă cum ştii, nu am dreptul sa te împiedec.

— Mă duc numai şi mă-ntorc; îţi voi aduce veşti.

Şi eu această făgăduială care nu satisfăcu decât pe jumătate pe d-na Milton, tânărul plecă.

Nu trebui să meargă departe, nici să-ntrebe unde era locul crimei. O mulţime enormă de curioşi se adunase şi cu greu era stăpânită de către jandarmi. În mijlocul mulţimii, judecătorul de instrucţie şi procurorul, împreună cu grefierii, erau în picioare, lângă un om lungit la pământ şi plin de sânge, pe care îi examina medicul.

— Nu e mort – zise acesta în clipa următoare – dar a primit o lovitură grozavă în moalele capului.

— Se ştie cine e? întrebă judecătorul.

— Iată portofelul lui, răspunse unul din jandarmi, înaintând. Cuprinde diferite hârtii şi o carte de alegător pe numele de

Couraud Jules, cincizeci şi şapte de ani, agricultor la Saint-Jean sur Mayenne. Bani nu sunt în portofel. Dar în buzunar am găsit o pungă îndesată cu monede... Aşadar nu furtul ar fi...

— Rămâne de văzut dacă nu avusese nimic în portofel, replică judecătorul. Omul pare a fi un cultivator înstărit, poate chiar bogat. Va trebui să ne informăm ce a făcut la Laval, în ziua dinainte de crimă. Deocamdată, să-l ducă cu băgare de seamă la spital, unde te rog, doctore, să vorbeşti chiar d-ta pentru el.

— Fii liniştit, dragă d-le judecător, zise medicul. Îl însoţesc eu tot drumul.

Rănitul fu aşezat pe o targa şi doi oameni se oferiră să-l ducă.

Judele se retrase împreună cu procurorul. În timp ce mulţimea se dădea la o parte, pentru a face loc celor doi magistraţi, dl. Milton dădu cu ochii de nepotul său.

— Tu aici! exclamă el. Dar ce cauţi?

— Vreau să văd şi eu, ca toată lumea – răspunse Robert – şi vreau să-ţi spun să vii mai repede, căci mătuşa ne aşteaptă cu nerăbdare la masă.

— Mereu acelaşi lucru, zise judecătorul, râzând. Hai să n-o necăjim şi să mergem.

Şi luându-şi rămas-bun de la procuror, grăbi pasul, urmat de nepotul său.

Ajunseră în Rue de la Gare, unde dl. Milion locuia o casă îngrijită, înconjurată de o grădină mare şi frumoasă. D-na Milion îi aştepta la geam. Cum îi zări, dădu ordin sa se servească masa.

Judecătorului de instrucţie îi plăcea să mănânce bine şi mancă cât doi, spre a se despăgubi de întârziere. Aceasta însă nu-l împiedeca să vorbească.

— La urma urmei zise el, e o afacere obişnuită. Un biet ţăran care a întârziat pe drum, şi a fost atacat de nişte răufăcători. Nu m-ar mira deloc să fie vorba de vreo şatră de ţigani: mişună doar pe toate drumurile. În orice caz nu prea sunt şireţi; i-au lăsat toţi banii din pungă şi s-au mulţumit să-i scotocească buzunarele. Proştii!

Masa era pe isprăvite. Servitoarea, care tocmai adusese cafeaua, se întoarse pentru a anunţa că un domn dorea să vorbească cu dl. judecător.

— N-am timp, zise acesta, rău dispus. Cine e?

— Dl. Bardon, bancherul.

Dl. Bardon era unul din prietenii d-lui Milton.

— Aha! exclamă judecătorul. Vine să afle ceva noutăţi. N-are să afle nimic însă. Să intre!

Dl. Bardon fu introdus.

Acesta era un bărbat de statură mijlocie, dar lat în spete, cu umerii largi şi mâini enorme, noduroase. Avea capul mare, pătrat, cu părul cărunt tăiat scurt şi nişte favorite lungi, cărunte şi ele.

Intră, salută pe d-na Milton şi întinse mâna judecătorului.

— Ei! Ei! Băiete, zise judecătorul, glumeţ, sunt sigur că vii pentru afacerea de pe şoseaua Change.

— Întocmai, răspunse bancherul, aşezându-se pe un scaun.

— Şi vii să-mi ceri lămuriri?

— Dimpotrivă, îţi aduc.

— Nu mai spune!

— Victima e într-adevăr, precum se povesteşte în Laval, un oarecare Jules Couraud?

— Oh! S-a şi aflat?

— Aşa se zvoneşte peste tot.

— Ei bine, e adevărat.

— Atunci… am făcut bine c-am venit. Acest Jules Couraud este, sau mai bine zis era… căci a murit nu e aşa?…

— Nu tocmai, dar nu-i lipseşte mult.

— Ah! făcu bancherul… Însfârşit, nu face nimic. Spuneam, aşadar, că era unul din clienţii mei.

— Aşa! făcu judecătorul. Atunci vei putea să-mi spui…

— Ce-a căutat ieri la Laval? Pentru aceasta am şi venit.

— Atunci, dragul meu, nu aici trebuie să-mi vorbeşti, ci la Palatul de Justiţie, în cabinetul meu. Vrei să mă urmezi?

— Bucuros, deşi aş fi preferat…

— Regulamentul e regulament, dragă prietene. Stai să trimit după grefier, îmi iau pălăria şi plecăm împreună îndată.

Douăzeci de minute mai târziu erau amândoi în cabinetul judecătorului – acesta la biroul său, iar dl. Bardon pe scaunul rezervat martorilor.

— Ai cuvântul, zise dl. Milton.

— Iată, omul acesta, care, după cum spuneam, îmi era client, era unul din cei mai bogaţi cultivatori din împrejurimi. A făcut ieri drumul de la Saint-Jean la Laval, pentru că urma să cumpere o proprietate care e de vânzare, nu departe de a lui. De aceea a venit să-mi ceară banii trebuincioşi.

— Şi suma era însemnată?

— O sută douăzeci de mii de franci.

Judecătorul tresări.

— O sută douăzeci de mii de franci! exclamă el. Şi i-ai dat

bani?

— Fireşte! Am fost chiar nevoit să trimit la Bancă pentru o parte din bani, căci n-aveam atâţia bani în casă.

— Dar unde sunt banii? Asupra lui s-au găsit numai vreo şaizeci de franci într-o pungă.

— Cu siguranţă că i-a luat hoţul.

— Drace! Drace! Dar afund afacerea ia o altă întorsătură. Îţi mulţumesc, dragă prietene... Dar după ce a luat banii, nu ştii încotro s-a dus?

— L-am sfătuit să ia tramvaiul care-l lăsă chiar în apropiere de locuinţa lui. Dar e un încăpăţânat. A clătinat din cap. Zicea că vrea să profite de prilej, că e la Laval şi să ia odată o masă bună, cum nu poate avea la Saint-Jean... Şi într-adevăr s-a îndreptat spre hotelul „Grand Dauphin”, unde, după cum am aflat, s-a pus pe mâncare şi băutură din plin.

— Şi la ce oră a plecat?

— Pe la zece seara. Cineva i-a zis că e primejdios să porneşti aşa târziu la drum, dar el a răspuns: „Am bastonul şi cu el sunt liniştit”.

— S-o fi luat după el vreun derbedeu care l-a doborât şi jefuit.

— Bineînţeles. Asta e tot ce aveam de spus. Sper că vă va fi de folos. Pot pleca?

— Desigur. Iscăleşte depoziţia şi încă odată îţi mulţumesc.

Dl. Bardon strânse mâna judecătorului şi plecă.

— Iată o afacere care o să ne dea de furcă, observă grefierul.

— Da, dar dacă izbutim...

— Să nădăjduim, oftă conţopistul, căruia i-ar fi plăcut mai bine să fie un caz obişnuit, care să-i dea mai puţin de lucru.

CAP. 3
Nesocotinţele lui Martin Chicane

Rănile la cap sunt de două feluri: unele care ucid, altele care se vindecă repede.

Nu există mijlocie.

Or, medicul care examinase pe Jules Couraud, pe malul apei, se înşelase în diagnosticul său. Osul cranian nu fusese sfărâmat. Numai pielea capului, cu păr cu tot fusese smulsă. În trei zile bolnavul îşi reveni în fire şi fu în stare să vorbească.

Dl. Milton se duse la spital spre a-i lua un interogatoriu. Acesta însă nu-i aduse nici o lumină nouă.

— Mă dusesem, zise victima, sa iau bani ca să cumpăr o proprietate. Credeam c-o să-i am îndată şi c-am să mă-ntorc acasă. Dar dl. Bardon m-a lăsat s-aştept până la ora cinci după amiază. Atunci m-am gândit c-ar fi bine să mă duc să iau şi eu o masă mai pe cinste, şi m-am îndreptat spre birt. N-am avut de ce să mă plâng, mi s-au servit nişte mâncăruri cum n-am mai pomenit în viaţa mea. Nişte peşte umplut de-ţi lăsa gara apă. Numai că mi s-a făcut tare sete şi am băut cam multişor. În sfârşit, eram mulţumit şi nu mi-a părut rău de cei treizeci şi ceva de franci pe care-i cheltuisem. După aia, de, eram cam ameţit, şi nu prea vedeam aşa bine înaintea ochilor, când am plecat. Am luat drumul spre „Change”.

— De-a lungul apei? îl întrerupse judecătorul.

— Nu, mai întâi am luat-o pe drumul mare, pe urmă abia mi-a venit în gând s-o iau pe mal, de-a lungul Mayennei. Un gust care m-a costat mai mult decât masa.

— Şi odată ajuns acolo?…

— Ajuns acolo, mergeam aşa alene, când deodată m-am pomenit cu o lovitură în cap!… Vai, domnule judecător, era ca o greutate de o sută de kg. care se abătea peste mine. Am vrut să ţip, dar am simţit că vocea mi se îneacă. Sângele mă orbea. Am căzut.

— Şi pe urmă?

— Pe urmă, am simţit cum îmi cotrobăieşte cineva prin buzunare şi-mi ia portofelul… Apoi am leşinat.

— Şi n-ai putut vedea pe acela care te lovise şi care te jefuia?

— Nimic. V-am spus că aveam ochii plini de sânge… Eram,

cum s-ar zice, orb!

— Cu ce fel de bani îţi plătiseşi masa?

— Cu o hârtie de cinci sute de franci pe care o luasem dintr-un teanc. Mi-a dat înapoi patru hârtii a câte o sută şi mărunţiş.

— Da, s-au găsit asupra dumitale şaizeci de franci şi ceva... Dar cu bancnotele de câte o sută ce-ai făcut?

— Le-am pus înapoi cu celelalte în portofel.

— Şi când ţi-ai scos portofelul întâi ca să iei hârtia şi apoi ca să pui înapoi cei patru sute de franci, mai era cineva în sală?

— Da, erau doi domni pe care nu-i cunosc.

— Vom căuta să aflăm numele lor.

Fata care servise pe Jules Couraud la „Grand Dauphin” fu chemată la interogatoriu. Ea confirmă spusele omului. Chiar ea îi adusese bancnotele de câte o sută şi mărunţişul. Pusese hârtiile în portofel şi mărunţişul în pungă. După aceea plecase.

În ceea ce-i privea pe ceilalţi doi din sală, ea le dădu cu uşurinţă numele: unul era un căpitan în regimentul din garnizoană la Laval, celălalt dl. Adhémar, notarul, pe care ofiţerul îl invitase pentru a-i întoarce o masă. Nu se putea ridica nici o bănuială împotriva acestor doi oameni.

Fură totuşi audiaţi. Îşi aminteau că văzuseră pe ţăran, care le atrăsese atenţia asupra lui, pentru că mânca şi bea cât zece. Mai mult, nu ştiau.

În sfârşit dl. Bardon, pe care judecătorul îl mai chemă odată, pentru a stabili din ce era formată suma pe care o vărsase lui Couraud, zise că înmânase clientului său o sută de bilete a câte o mie de franci prinse în teancuri a câte zece mii şi puse într-un plic, şi patruzeci de bilete a câte cincisute, prinse şi ele câte zece şi pe care le pusese într-un al doilea plic.

Pe acesta din urmă îl deschisese Couraud, pentru a plăti.

Toate astea erau bune, numai că nu aruncau nici o lumină nouă asupra afacerii. Nu dădeau nici o indicaţie asupra criminalului.

Atunci, deodată, se răspândi un zvon în Laval. Martin Chicane se îmbogăţise, Martin Chicane era plin de bani.

Se dusese la cârciuma lui obişnuită şi ceruse nu cidru, cum obişnuia el să bea, ci vin, şi încă înfundat. Mai mult, invitase prieteni de-ai lui care se găseau acolo.

Şi, cum cârciumăreasa, bănuitoare, stătuse la îndoială dacă să-i servească sau nu, beţivanul se răstise la ea:

— Dar, ce! Te temi că n-o să-ţi plătesc? Uite, ţine o hârtiuţă de o sută. Îmi dai restul la urmă.

În primul moment nu păruse nimănui, nimic suspect. Martin era, după cum spuneam, un meşteşugar dibaci şi de sigur că încasase ceva pentru vreo lucrare. Îşi risipea banii, după cum îi era obiceiul.

Dar, două zile mai târziu, schimbă din nou o hârtie de o sută şi cum cineva se mira de bogăţia lui:

— Mai am încă, zisese el scoţând alte două din buzunar.

Atunci toţi izbucniră:

— Martin Chicane a dat lovitura. El a încercat să asasineze, el a jefuit pe omul de pe drumul spre Change.

Zvonul acesta ajunse în cele din urmă şi la poliţie. Dl. Milton, încunoştinţat, emise mandat de aducere împotriva lui Martin.

Acesta, când fu adus în faţa judecătorului, era beat ca de obicei, mai beat încă, poate.

Fără a aştepta să fie interogat, se adresă judecătorului şi îi întrebă pe un ton obraznic, cu ce drept fusese deranjat.

Dl. Milton dădu din umeri şi începu interogatoriul.

Interogatoriu anevoios, căci Martin, când era băut, era cicălitor, căuta într-una gâlceava şi discuţie. Cu greu obţinură de la el să-şi spună numele, pronumele, vârsta, domiciliul.

La fiecare întrebare răspundea rânjind:

— Parcă dv. nu ştiţi tot aşa de bine ca şi mine?

În sfârşit izbutiră şi judele îl întrebă:

— De unde provin banii pe care îi risipeşti de trei zile încoace pe la cârciumi?

Martin ridici din umeri.

— Parcă eu vă întreb pe dv. de unde-i luaţi pe cei pe care-i cheltuiţi? Fiecare ştie de treburile lui.

— Şi dacă noi am vrea să ştim şi de ale d-tale?

— V-aţi osteni degeaba, nu vi le-aş destăinui.

— Ei! Ei, Martin! zise dl. Milion, împăciuitor. Ai apucat pe o cale greşită. Eşti într-o situaţie mai grea decât crezi. Ştii că o crimă a fost făptuită. Victima a fost jefuită. Iar d-ta apari deodată în posesia unei sume de bani neobişnuit de mare pentru mijloacele d-tale… Este de ajuns ca să fii bănuit. Aşadar, răspunde cuviincios!

Discursul acesta îl mai dezmetici pe beţivan.

— Vă cer iertare, d-le judecător, zise el, dar ceea ce-mi povestiţi n-are nici un rost. Martin Chicane, după cum mi se zice, o fi el un trândav, un beţiv nărăvit, asta e un lucru ştiut, dar nimeni nu poate spune că e un ucigaş.

— Ba toată lumea o spune.

— Asta-i cam mult! Trebuie să mi-o spuneţi dv. ca s-o cred. Şi, mă rog, de ce spune lumea aşa?

— Pentru că ai bani a căror provenienţă nu se cunoaşte. Spune-ne de unde ai banii aceia şi te vei dezvinovăţi.

— Şi dacă nu spun?

— Atunci schimb mandatul de aducere în mandat de arestare şi te trimit la închisoare.

— La închisoare! Pe mine! răcni Martin, dând cu pumnii în masă şi făcând să se răstoarne călimara grefierului. Şi pentru ce?

— Ca acuzat de furt şi asasinat, răspunse judecătorul, cu cel mai desăvârşit sânge rece.

— Şi dacă aş spune adevărul?

— Asta îţi cer şi eu.

— Ei bine, iată, zise Martin cam încurcat. E drept că nu *e* bine ceea ce am făcut... dar, în sfârşit, de acolo şi până la a fi ucis un om!

— Vorbeşte odată!

— Iată. Acum patru zile... da, exact... în sfârşit, în noaptea în care s-a întâmplat nenorocirea, mă dusesem să pun undiţele în Mayenne... Mergem pe drumul spre Change...

— De-a lungul apei? întrebă dl. Milton, după cum întrebase şi pe rănit.

— De sigur, răspunse Martin Chicane. Doar nu eram să pescuiesc pe şosea.

— Mai departe.

— Iată că deodată zăresc ceva alb înaintea mea. Mă aplec şi ridic. Erau bancnote...

— Ah! făcu judecătorul. Şi atunci?

— Atunci, dar domnule judecător, am greşit, recunosc, trebuia să mă fi dus cu ele la poliţie. Dar în seara aceea eram lefter, nici un ban în buzunar, de aceea mă şi dusesem la pescuit în loc să merg la cârciumă... Şi i-am păstrat.

— Şi câte erau? întrebă dl. Milton.

— Patru, domnule judecător.

— Nu erau mai multe?

— Nici una mai mult.

— Ei! Nu te mai preface! exclamă judecătorul de instrucţie. S-au furat de la victimă o sută şi douăzeci de mii de franci şi d-ta susţii c-ai găsit numai patru sute. Unde-i restul?

— Restul? Dar eu n-am văzut nici un rest!

— Ei, băiete, te înşeli dacă crezi c-ai să încurci justiţia ca povestea dumitale. Adevărul e că te-ai întâlnit cu Couraud, că l-ai

doborât, că i-ai luat banii, pe care tocmai îi încasase, şi din care ai ascuns partea cea mai mare, păstrându-ţi tocmai atâţia cât îţi trebuiau pentru a te ţine de chefuri fără a da de bănuit. Iată-te descoperit. M-ai bine mărturiseşte deschis şi spune unde ai ascuns banii. Ţi se va ţine seamă de mărturisire.

— Da, bine aţi mai ticluit asta, domnule Judecător. Drace! Da repede mai mergeţi! Atunci trimiteţi-mă îndată la ghilotină.

— Vei scăpa de ea, dacă ne vei spune adevărul.

— Numai asta fac, domnule judecător. Dar nu pot să iau asupra mea o crimă pe care n-am înfăptuit-o.

— Aşadar stărui în a nega?

— Da, şi chiar cu toată hotărârea.

— Bine, se adresa judecătorul grefierului. Redactează atunci mandatul de arestare!

Martin îngălbeni.

— Mă trimiteţi la închisoare?

— Fireşte. Vei avea timp să te gândeşti acolo!

— Ascultaţi! Domnule judecător – se rugă nenorocitul – am făcut o mare prostie însuşindu-mi aceşti bani care nu-mi aparţineau. Dar fie-vă milă de mine! Am să muncesc, n-am să mai beau, până n-am să pun la o parte banii care lipsesc din sumă şi să-i dau proprietarului. Numai nu mă trimiteţi la închisoare. În genunchi, vă rog.

Drept răspuns judecătorul luă de la grefier mandatul de arestare pe care acesta îi redactase şi-l înmână jandarmului care însoţise pe inculpat. Jandarmul secase cătuşele din buzunar şi le puse lui Martin.

— Hai, porneşte! porunci el.

Martin îl urmă, cu capul plecat, fără să adauge un cuvânt.

CAP. 4
Iscălitura asasinului

Opt zile se scurseră şi în fiecare zi dl. Milion îl aducea din nou pe Martin pentru, a-l cerceta. Acesta însă se încăpăţâna în negare.

Martin recunoştea că păstrase cei patru sute de franci, pe care, după cum spunea, îi găsise, dar în ceea ce privea agresiunea asupra lui Couraud, se declara cu totul străin de ea.

— Nu pot să recunosc o crimă pe care n-am făptuit-o, repeta al, plângând.

La urma urmei, împotriva lui existau numai bănuieli şi nici o dovadă. Dl. Milion deznădăjduia s-o scoată la capăt cu dânsul.

— Am să iau o mare hotărâre, zise el. Voi cere la Paris să mi se trimită un poliţist. Va fi poate mai eficace ca mine.

Scrise procurorului general de Sena, care însărcină pe şeful Siguranţei cu alegerea persoanei ce urma să plece la Laval.

Şeful Siguranţei recomandă pe Gavel, un vechi şi priceput funcţionar, care în mai multe rânduri îşi arătase iscusinţa descurcând enigme mai încâlcite chiar decât aceasta.

Cum ajunse la Laval, inspectorul se duse la judecător şi avu cu acesta o lungă convorbire.

Odată pus la curent, rămase pe gânduri.

— Din două una, zise el. Sau acest om e un prostănac, sau un tâlhar tare şiret.

— Ce vreţi să spuneţi? întreba dl. Milion.

— Când cineva a săvârşit o crimă ca aceasta, nu face prostia să arunce cu banii pe geam, nici să se laude în toate părţile cu ei. Îi ţine ascunşi, mai lasă să treacă un timp, şi pe urmă pleacă undeva în altă ţară, luând bănetul cu el, se stabileşte acolo şi-şi face un nume de om cinstit.

— Uitaţi că acest Martin e un beţiv de rând. Patima băuturii a fost mai puternică decât judecata.

— Bine. Trec acum la a doua versiune: avem de a face cu un adversar din cale afară de şiret. Mă pricep cu la şiretlicurile puşlamalelor acestea! Sunt unii care, după ce au făcut vreo ticăloşie se culcă undeva în mijlocul unei străzi, se prefac că sunt beţi şi se lasă arestaţi de sergent şi duşi la secţie. Stau o noapte acolo, a doua zi de dimineaţă li se dă drumul şi, dacă vreodată

sunt bănuiţi, au un alibi indiscutabil, pe care-l pot dovedi cu însăşi condica poliţiei. Odată am arestat pe unul care, după ce îşi ucisese unchiul pentru a-l jefui de zece mii de franci a avut îndrăzneala să facă opt zile pe cerşetorul şi să doarmă pe sub poduri, ca un vagabond. Cu toate bănuielile care existau împotriva lui, eram gata să-mi îndrept în altă direcţie cercetările. Când am descoperit că avea o concubină la care dormea ziua şi la care mânca bine, pentru a se întrema de lipsurile ce şi le impunea în scopul de a nu fi bănuit. Fata, luată de scurt, a sfârşit prin a mărturisi totul *şi* aşa am pus mâna pe mul nostru.

La Martin trebuie să fie un alt şiretlic. A lucrat cu o nesocotinţă prefăcută. S-a lăsat prins cu mâna în sac... Nu poare fi *î*nvinuit însă decât de a-şi fi oprii banii pe care pretinde că-i găsise. La Curtea cu juri va plânge şi va fi achitat. Tribunalul, la rândul lui, îi va da şase luni închisoare. Odată liber va dezgropa de undeva cei o sută şi douăzeci de mii de franci şi va pleca la Paris, sau în vreun alt oraş, unde va trăi bine şi fără nici o teamă.

— Atunci ce-i de făcut? întrebă judecătorul, năucit.

— Îl veţi aduce aici, îl voi supune unui interogatoriu, şi voi căuta să văd cum trebuie să ne purtăm cu el. Dacă izbutesc să-i încurc în depoziţie, pe urmă o să meargă de la sine. Dar încă odată spun, cred că avem de-a face cu un individ nespus de şiret, care o să ne dea mult de furcă.

— Vreri să trimit chiar acum după el?

— Nu, îmi trebuieşte timp ca să mă pregătesc. Deocamdată, vreţi să-mi arătaţi victima şi, mai ales, îmbrăcămintea ce-o purta în noaptea crimei?

— Cu plăcere. Hainele sunt la grefă, drept corpuri delicte. Mă duc să spun să le aducă.

— Dacă nu aveţi nimic împotrivă, prefer să mă duc chiar eu să le văd.

— Cum credeţi, zise magistratul, apăsând pe bulonul soneriei.

Un aprod apăru.

— Condu pe domnul la grefă – se adresă magistratul – şi să i se pună la dispoziţie tot ce va cere!

— Dacă nu vă supără, zise Cavei, v-aş ruga să veniţi cu mine.

— Cu plăcere.

Milton se ridică şi-şi luă pălăria. Gavel şi Milion se îndreptară spre grefă, unde erau depuse bluza, vesta, pantalonii şi pălăria lui Jules Couraud.

Inspectorul cercetă mai întâi pălăria, care avea o ruptură mare în creştet.

— O lovitură, nu glumă, zise el. Trebuie să fi fost zdravăn cel care i-a dat-o inculpatul nostru e un om voinic?

— Aşa şi aşa, răspunse judecătorul. E cam slab şi cam prăpădit de pe urma alcoolismului.

— Iată un amănunt care ar veni în ajutorul lui, deşi în anumite împrejurări capeţi deodată o putere neobişnuită. Trecem acum la bluză.

Aceasta era pătată de sânge, de asemenea vesta şi pantalonii; nici una din *piese nu* prezenta însă ceva deosebit. Dar luând cămaşa în mână, Gavel scoase un ţipăt de bucurie.

— Ce e? întrebă judecătorul, mirat.

— Am găsit ceea ce căutam: iscălitura asasinului.

— Iscălitura?

— Da priviţi amprenta pe piept, urma aceasta de sânge pe care ucigaşul a lăsat-o când i-a deschis jiletca pentru a scoate portofel. E degetul gros şi încă nu unul obişnuit, ci un deget tăiat.

— Ştii că ai dreptate, zise judecătorul, uluit.

— Tâlharul nu putea să-şi lase o mai bună carte de vizită. Martin al dv. are degetul cel gros spintecat?

— Habar n-am, nu ne-am gândit să ne uităm.

— Trebuie să vedem numaidecât. Ziceaţi că e lucrător de mobile. Nu e exclus, deci, ca în meseria lui să se fi întâmplat vreun accident.

— Atunci am avea în mână pe asasin? întrebă judele, triumfător.

— Mai mult ca sigur. În mai puţin de un ceas l-aş face să mărturisească totul.

— Să mergem în cabinetul meu, şi trimit după omul nostru. Să aducem şi cămaşa?

— Nu încă, mai târziu, pentru a-l înfunda, dacă e el. Nu e bine să-l punem la curent cu descoperirea noastră.

Se-ntoarseră, mulţumiţi, în cabinetul judecătorului. Acesta era bucuros că chemase un poliţist aşa de iscusit. Gavel era mândru că-şi arătase de la început dibăcia.

Martin, adus în grabă, fu somat să-şi arate ambele mâini.

Le arătă fără împotrivire, gândindu-se: ce-o mai fi şi asta?

Gavel făcu o mutră dezamăgită. La ambele mâini inculpatul, avea degetul gros intact.

— Este sigur, că el n-a putut lăsa urma aceasta pe cămaşă. Dar se poate să fi avut un complice. În sfârşit, am să fotografiez amprenta şi am să trimit fotografia la Paris. Am aproape siguranţa că trebuie să avem degetul acesta la serviciul

antropometric… Când vom cunoaşte posesorul, vom avea firul conducător.

— Atunci nu aveţi de gând să rămâneţi aici? întrebă Milton.

— Nu. Văd că aici nu am nimic de făcut. Mai degrabă voi fi de folos acolo. Probabil că ne vom revedea foarte curând.

Milton nu încercă să-l oprească. Avusese încredere în el – acum o pierduse. Povestea aceea cu degetul spintecat, care părea că-l dezvinovăţeşte pe Martin, îi era foarte neplăcută.

Gavel porni în căutarea unui fotograf, făcu un clişeu ai amprentei şi seara luă trenul pentru Paris.

— Cum dracu o să scot chestia asta la capăt? se-ntreba judecătorul nedumerit. E lesne de spus c-o să regăsească amprenta aceea la Paris, dar tare mă tem că se înşela.

Dl. Milion avea dreptate să se teamă. Două zile mai târziu era încunoştinţat oficial că degetul spintecat nu figura în arhivele serviciului antropometric.

CAP. 5
O întâlnire

Robert Milton şi Alice Martin erau amândoi foarte nenorociţi. Robert nu minţise când spusese tinerei fete, pe malul Mayennei, că voia s-o ia în căsătorie.

Era liber, relativ bogat, de ce n-ar fi putut să-şi caute fericirea unde voia?

Chiar dacă avea să rupă orice legătură cu unchiul său, tot voia să-şi aducă planul la îndeplinire. Dar drama de pe şoseaua Change se pusese deodată în calea sa.

Martin, tatăl Alicei, era învinuit de crimă. Robert era gata să ia ca soţie o fată din popor, fără avere. Cinstea ei, însuşirile ei şi, în sfârşit, frumuseţea fetei, îndreptăţeau alegerea ce-o făcuse.

Dar putea el să se însoare cu fata unui ucigaş?

Admiţând chiar că putea duce la îndeplinire planul pe care îl expusese Alicei, acela de a pleca cu dânsa la Paris, unde n-o cunoştea nimeni, nu ştia nimeni cine este şi de unde vine; admiţând chiar că acest plan se înfăptuia, nu trebuiau ei să se teamă de o recunoaştere întâmplătoare, de o indiscreţie ale cărei urmări ar îi fost fatale?

Dragostea tânărului era supusa la o grea încercare.

În mai multe rânduri întrebase – ca dintr-o simplă curiozitate – pe unchiul său despre mersul instrucţiei. Dar totdeauna căpătase acelaşi răspuns:

— Încă n-am ajuns la rezultatul dorit, dar e numai o chestie de zile şi Martin va mărturisi.

Mu mai îndrăznea să caute să se întâlnească cu Alice. Dacă întâmplător o zărea de departe, se întorcea din drum sau o lua pe o stradă lăturalnică pentru a o evita.

Cu siguranţă că i-ar fi cerut veşti despre procesul tatălui ei, şi atunci ce-i putea răspunde?

Se gândea să plece din Laval, să plece oriunde, numai să fie departe, cât mai departe, ca să încerce să uite.

Dar simţea prea bine că era cu neputinţă. Venirea inspectorului de la Paris îi dădu o licărire de nădejde. Poate că omul acesta, ale cărui merite le slăveau toţi, ar putea descoperi vreo altă urmă şi astfel să dea la iveală nevinovăţia lui Martin.

Dar, ca în atâtea alte speranţe, fu înşelat şi în aceasta.

Dl. Milion povesti la masă despre descoperirea amprentelor digitale.

Ele dovedeau cu prisosinţă că nu Martin era acela care jefuise; pe Couraud în nesimţire, dar, ele nu dezvinovăţeau pe Martin, pe care bancnotele, pe care zicea că le găsise, îl arătau lămurit drept complice.

Robert recăzu într-o deznădejde cumplită, îi treceau prin minte ideile cele mai extravagante.

— O sută şi douăzeci de mii de franci – îşi zise ei – sunt două treimi din averea mea. Dacă i-aş lua şi i-aş trimite unchiului meu, sau lui Bardon, bancherul, zicând că asasinul, pocăindu-se şi nevrând ca un nevinovat să fie condamnat în locul lui, îi restituie banii? Nu mi-ar mai rămâne bani destui ca să pot trăi, dar mi-ar mai rămâne încă destui ca să mă fac tovarăş la vrea afacere... şi apoi aş lucra, sprijinit pe dragostea Alicei, cu care m-aş putea căsători fără ca nimeni să poată spune ceva.

În primul moment proiectul acesta i se păru minunat. Dar tot gândindu-se la ei, descoperi o piedecă dintre cele mai serioase.

Averea lui nu era lichidă. Consta în cea mai mare parte din pământ, moşii care erau date cu arendă.

Pentru a avea banii, trebuia să scoată în vânzare aceste bunuri.

Unchiul său avea să afle despre aceasta. Ce-i vai spune? Cum să-i explice gustul acesta de a-şi vinde, aşa, deodată, toată averea? Şi încă ceva. Odată averea vândută – şi banii trimişi, nu se vor naşte bănuieli? Judecătorul de instrucţie ştia că nepotul său era îndrăgostit de fata lui Martin şi atunci va stabili cu uşurinţă o legătură între vânzarea proprietăţilor şi banii trimişi. În loc să scape pe tatăl aceleia pe care o iubea, îi dăuna poate şi mai mult. Trebuia găsit altceva. Dar ce?

Ş când primi, într-o zi, prin poştă, următoarea scrisoare:

Domnule Robert,

Sunt poate prea îndrăzneaţă că-ţi scriu. Dar trebuie s-o fac, Trebuie să-ţi comunic ceva serios şi urgent.

Vrei să fii mâine seară, la ora zece, în faţa cimitirului din Laval? Eu voi îi acolo.

A dumitale devotată,
Alice.

Alice îi cerea o întâlnire. Ce însemna aceasta? Nu putea fi vorba de o mistificare, o păcăleală a vreunui prieten. Cunoştea scrisul fetei, un scris cam stângaci, totuşi energic, pe care îl văzuse adesea pe notele aduse de Alice mătuşii sale.

— Fie ce-o fi, am să merg, îşi zise el.

A doua, seară, după cină, se ridică să plece.

— Dar unde te duci aşa de târziu? întrebă d-na Milion.

— Să mă-ntâlnesc cu un prieten care e în trecere prin Laval şi mergem pe urmă la cinema.

— Petrecere frumoasă, zise mătuşa cu bunăvoinţă.

De câtva timp era neliniştiră din pricina tristeţii nepotului ei şi acum era mulţumită că se ducea puţin să petreacă.

Robert se ridică de la masa, urcă în odaia lui, se îmbrăcă într-o haină închisă şi puse revolverul în buzunar.

Nu-i era frică pentru dânsul, dar se gândea la Alice şi voia să fie înarmat când o va întovărăşi acasă.

După ce luă această măsură de precauţie se îndreptă spre locul întâlnirii.

Înainte de a ajunge la cimitirul din Laval, destul de departe, trecu pe lângă un loc viran sădit cu castani. La ora aceea, când toţi locuitorii erau, dacă nu culcaţi, în orice caz pe la casele lor şi pe stradă nu se găseau decât puţini trecători întârziaţi, locul acela era pustiu.

Bătea ora zece când ajunse la locul întâlnirii.

Alice îl aştepta.

CAP. 6
Batista brodată

Mititica pătimise şi ea destul. Fără a-i mărturisi dragostea ei, aşa cum o făcuse Robert adeseori, nu se putuse împiedeca, nici ea de a simţi pentru tânăr ceva asemănător.

Nu nădăjduia că se va căsători cu el. Era între ei o prea mare deosebire de situaţie. După cum i-o spusese pe malul Mayennei, în dimineaţa aceea când o chemase, sub cuvânt că vrea să-i arate ce pescuise, dar de fapt pentru a sta de vorbă cu ea – nepotul judecătorului de instrucţie nu se putea căsători cu fata lui Martin Chicane.

Îl iubea fără nădejde, dar îi iubea.

Se simţea nenorocită. Vecinii, care până atunci văzuseră cu ochi buni devotamentul fetei faţă de tatăl ei, nu mai vorbeau cu dânsa acum. Clientela o părăsise. Toată lumea o ocolea, de parc-ar fi fost ciumată.

Fata lui Martin Chicane devenise fata lui Martin ucigaşul.

Chiar Robert, care de atâtea ori îi spusese c-o iubeşte, că nimic nu l-ar putea împiedeca să ţină cu ea, c-ar trece peste orice, chiar Robert o ocolea când o întâlnea. Între ei totul se sfârşise, aşadar.

Dar cât suferea de mult mititica! Ca să se fi hotărât ca să-i ceară această întâlnire, trebuia un imbold puternic.

Cum zări pe Robert, se ridică de pe bancă pentru a-l întâmpina.

— Mulţumesc – zise ea cu voce tremurândă – mulţumesc, domnule Robert, că ai răspuns chemării mele. Nu-ţi mai este ruşine să dai mâna unei nenorocite ca mine?

— Cum poţi crede aşa ceva, Alice? Ştii prea bine că sentimentele mele pentru dumneata sunt neschimbate.

— Te-am văzut însă întorcând capul când mă întâlneai, ca să nu dai ochi cu mine.

— Mă temeam să nu te compromit şi mai mult.

— Ce mi se mai poate întâmpla, mai grozav decât ceea ce s-a întâmplat?

— Nu s-a isprăvit încă, Alice, nu-ţi pierde nădejdea.

Alice dădu din cap.

— Să mai nădăjduiesc? Ce? S-au îndârjit împotriva tatălui meu,

îl vor condamna... Şi eu...

— Ce?

— Mie n-o să-mi rămână decât să mor, ca să scap de ruşine.

— Crezi aşadar că tatăl dumitale e vinovat?

— Nu, nu! exclamă Alice cu convingere. Sunt sigură de nevinovăţia lui.

— Atunci?

— Dar sunt atâtea împotriva lui!

— Totuşi...

— Totuşi mai poate fi o slabă speranţă de a-l scăpa şi pentru aceasta ţi-am cerut o întâlnire.

— Îţi stau la dispoziţie, dragă Alice, vorbeşte, te ascult.

— Ei bine, trebuie să-ţi mărturisesc ceva.

— Să-mi mărturiseşti ceva?

— Mai bine zis să-ţi comunic ceva, care ar putea fi de folos tatălui meu. D-ta vei judeca.

— Spune repede!

— Iată despre ce e vorba. În dimineaţa aceea... după nenorocire, tata s-a întors, cum spuneam, beat şi, pe când îi dojeneam, mi-a răspuns: „Nu te supăra fetiţo, uite, îţi aduc o batista frumoasă". Îmi arătă într-adevăr o batistă, pe care o puse îndată înapoi în buzunar. Pe urmă s-a culcat. Uitasem de aceasta. În zilele următoare tata venea acasă în aşa hal, că nu-mi putea da nici un răspuns. Pe urmă a fost arestat. Durerea m-a doborât. Abia ieri, când am făcut puţină rânduială prin sărăcăcioasa lui garderobă, am regăsit batista. Ţi-o aduc. Iat-o.

Îi întinse batista, pe care Robert o luă şi-o privi cu atenţie.

Era o batistă mică de damă, dintr-o mătase fină, festonată pe margine şi având brodată pe ea monograma *A,* în caracter gotic.

— Ştii de unde vine batista asta? întrebă Robert.

— După câte am putut înţelege; din aiurelile tatălui meu, ar fi găsit-o împreună cu banii din pricina cărora a fost arestat.

— Atunci batista ar aparţine sau asasinului sau victimei.

— Victimei, nu e cu neputinţă. Jules Couraud e un ţăran şi nu are asemenea batistă.

— Aşa e. E o batistă de damă, nu poate fi nici o îndoială în aceasta privinţă. Deci o femeie ar fi săvârşit crima? E foarte greu de crezut. O femeie nu are putere să dea o astfel de lovitură. Doar să fie o femeie din popor, învăţată să muncească din greu, dar atunci nu ar avea aşa o batistă.

— Cu alte cuvinte, întrebă Alice, descurajată – crezi că nu ne poate fi de folos?

— N-am spus asta.

— Voiam mai întâi s-o duc la biroul obiectelor găsite, dar pe urmă m-am gândit că ar fi poate, o nesocotinţă. Acum toată lumea e aşa de răuvoitoare faţă de noi! Atunci mi-a venit în gând să ţi-o arăt şi să-ţi cer un sfat.

— Şi ai avut dreptate, Alice, îi răspunse Robert, căruia îi venise deodată o idee. Vrei să-mi încredinţezi batista?

— De asta am şi venit.

— Voi căuta şi eu cu înverşunare, fără ca să ştie nimeni. Trebuie să descopăr femeia căreia îi aparţine batista şi ceva mă face sa cred c-o voi găsi. Atunci, Alice dragă, vom avea cheia misterului sau, în orice caz, vom fi aproape de a o avea. Voi depune toată munca şi toată râvna.

— Aşadar mă mai iubeşti?

— Cum poţi întreba aşa ceva? Mai mult ca oricând şi ţi-o voi dovedi chiar.

— Îţi mulţumesc, exclamă fata, luându-i mâna şi păstrând-o întra ei.

— Alice, zise Robert, spune-mi sincer: mă iubeşti?

— Până astăzi, întotdeauna am răspuns glumind la declaraţiile d-tale de dragoste. În clipa aceasta, însă, când nu mi-e îngăduit să mint, îţi spun din adâncul sufletului: Da, Robert, te iubesc.

— Ei bine, eu nu am renunţat să-mi duc proiectul la îndeplinire. Vrei să-mi dai sărutul de logodnă?

— Este primul, va fi poate şi ultimul. Sărută-mă, Robert, logodnicul meu!

Se îmbrăţişară. Când se despărţiră, Robert zise:

— Dragostea e mai tare decât orice! Dragostea învinge orice piedecă. Alice, ai încredere în i mine!

CAP. 7
În căutarea unui nume

Robert se oferi s-o conducă pe Alice, dar ea se împotrivi.

— Nu – zise dânsa – dacă cineva ne-ar întâlni, te-aş putea compromite.

— Pe mine? Cum asta?

— Eu sunt suspectă. Cel puţin pentru unchiul dumitale, nu trebuie să fim văzuţi împreună. Lasă-mă să mă duc singură!

— Ţii neapărat?

— Da.

— Fie. Dar îmi dai voie să te urmez, cel puţin de departe, şi să intervin dacă ţi se întâmplă ceva?

— N-am cum să te împiedec.

— Bine. Pleacă dumneata întâi. Nu te voi pierde din ochi.

Fată plecă. Robert, după cum îi spusese, merse după ea şi n-o slăbi din ochi.

Dânsa străbătu strada Gării, strada Paris, trecu podul, piaţeta şi ajunse *în* strada „Malul râului” unde locuia.

Numai după ce se încredinţa că fata ajunsese cu bine acasă, Robert se întoarse din drum, îndreptându-se spre locuinţa unchiului său.

Rămas singur, se gândi ce avea să facă. Era foarte nedumerit.

Într-un avânt de-o clipă, făgăduise Alicei că va descoperi persoana căreia îi aparţinea batista brodată.

Cum avea să-şi îndeplinească făgădui ala?

Batista purta iniţiala *A*. Era un prim indiciu. Dar iniţiala cărui nume era acest *A?* Sunt multe nume care încep cu *A*.

Pe când se dezbrăca, Robert începu să le înşire:

— Alida, Alice, Albertina, Amelia… Niciodată n-am să le găsesc pe toate. Trebuie să mă uit în calendar.

Luă calendarul care atârna într-un colţ al odăii şi-l cerceta filă cu filă.

— Ana, Angela… Dracu să-l ia pe ăla care a născocit atâtea nume începând cu aceeaşi literă. Şi încă nu s-au isprăvit: Amanda, Adela, Adelaida, Adolfina… Pe cine o mai fi chemând-o şi Adolfina? Adriana, Agata, Aglaia, Agnes, Anastasia… Ce mai nume, Doamne! Antoaneta, Antonina, Artemisa, Augustina… vai, destul, sunt prea multe, alegerea va fi anevoioasă, foarte

anevoioasă. Nu va fi lucru uşor să aflu ce femei din Laval poartă numele acestea… La fete e relativ mai uşor, pentru că de obicei li se zice pe nume. Dar dacă batista aparţine vreunei femei măritate care a împrumutat-o soţului ei? Aici e greutatea. Ar trebui să trăieşti în intimitatea menajului, să pândeşti clipa când soţii au o convorbire între patru ochi. Ce e de făcut? Totuşi îşi zise ei – aruncând calendarul din mână – am făgăduit Alicei şi trebuie să mă ţin de cuvânt. Aşadar, de astăzi mă fac poliţist. Să dea Dumnezeu ca întâmplarea, aceasta zeiţă a poliţiştilor, să-mi vie în ajutor.

A doua zi, Robert se puse pe lucru.

Până atunci trăise cam sălbatec, negăsind plăcere în frecventarea balurilor, reuniunilor şi micilor serbări date de societatea din Laval. Îi plăceau mai mult vânătoarea în timpul sezonului, pescuitul şi plimbări, lungi prin împrejurimi.

Acum îşi schimbă cu totul felul de trai.

Din ziua aceea fu nelipsit de la mesele şi serbările la care luau parte unchiul şi mătuşa lui. Nu refuza nici o invitaţie şi se arăta întotdeauna curtenitor faţă de cucoane.

Curând fu în măsură să cunoască numele tuturor domnişoarelor şi prin ele acela al multor mame.

Dar era ca un făcut. Găsea femei răspunzând la numele de Madeleine, Maria, Delphine, Jeane, Berta şi încă multe altele, Dădea socoteală de cercetările şi nenorocul său Alicei, pe care o vedea din când în când, pe ascuns, fie pe promenadă, de-a lungul Mayennei, fie prin împrejurimile Catedralei, un loc întotdeauna pustiu seara şi care era aproape de locuinţa fetei.

Ea pierduse orice nădejde şi dânsul căuta s-o mângâie cum putea.

— Mai ai răbdare câteva zile? îi zicea. Simt că voi izbuti.

— Şi tata, săracul, e tot în închisoare!

— Va scăpa, Alice… şi poate că întâmplarea aceasta îi va fi o lecţie folositoare. Dacă regimul închisorii şi nenorocitele urmări ale năravului său l-ar putea îndrepta!

— Dumnezeu să te audă, Robert. Acum cred în dumneata.

— Şi ai dreptate să crezi, Alice, căci în afară de dragostea ce-o am pentru dumneata, îţi sunt şi un prieten devotat şi sigur, care niciodată nu te va părăsi.

Alice nu mai găsea de lucru şi micile ei economii erau şi ele pe sfârşite. Robert încercă să-i vie în ajutor, dar ea îl refuză:

— Nu, nu vreau să iau bani de la d-ta… deocamdată… mai am câteva bijuterii, am să le vând şi din asta voi trăi până ce

nevinovăţia tatălui meu va ieşi ia iveală.

— Dar dacă rămâi fără nici un ban?

— Atunci poate voi accepta, dar numai cu titlu de împrumut, strictul necesar.

— Îmi făgăduieşti?

— Da, îţi făgăduiesc!

— Ce suflet cinstit! îşi zicea Robert, despărţindu-se de ea.

Şi începu iar să caute.

Într-un rând crezu c-a găsit.

Ieşind după slujbă de la biserică, de unde era acum nelipsit, căci acolo era locul de întâlnire al doamnelor din societate, auzi cum dl. Locart, portărelul, îşi chema soţia care zăbovea cu nişte prieteni:

— Hai, Adelino, nu vii odată?

Se luă în grabă după ea şi, scoţând batista din buzunar, i-o întinse, zicând:

— Scuzaţi, doamnă, n-aţi pierdut dv. chiar acum batista aceasta?

D-na Locart băgă instinctiv mâna în buzunar şi scoţând la iveală o altă batistă, răspunse:

— Nu, domnule, aceasta nu-mi aparţine. De altfel nici nu e monograma mea. Uite, eu brodez un *A* obişnuit, şi acesta e un *A* gotic.

— Nu cumva ştiţi dv. a cui o fi?

— Mărturisesc că nu! Unde ai găsit-o?

— Chiar în spatele dv. De aceea am şi crezut că e a dv.

— Păstraţi-o, până când veţi găsi persoana căreia îi aparţine.

Robert nu stărui. Salută şi plecă. Era descurajat. Singura persoană al cărei pronume începea cu *A.* Nu era aceea pe care o căuta dânsul.

— Numai să nu fie nevasta vreunuia de la ţară, îşi zise el. Atunci degeaba arăt eu batista aceasta tuturor cucoanelor din Laval, tot nu-mi ajută la nimic.

În vremea asta, unchiul şi, mai ales, mătuşa lui erau încântaţi de schimbarea ce se petrecuse cu el. Milton auzise şi el de dragostea ce-o avea pentru fata lui Martin Chicane. Răsese la început, crezând că e patimă trecătoare, dar văzând că Robert stăruia şi-şi anunţase chiar prietenii intimi că vrea să se căsătorească cu Alice, judecătorul de instrucţie începuse şi el să se liniştească. Ştiind cât de încăpăţânat era nepotul lui, nu încercase să-i facă observaţii care l-ar fi întărâtat şi mai mult.

Dar îşi propunea să intervină la timp pentru a împiedeca o

căsătorie care l-ar fi mâhnit adânc.

Acum îi părea bine că nu-i vorbise. Văzând că Robert era veşnic în societatea din Laval, conchise că arestarea lui Martin Chicane deschisese ochii tânărului şi că acesta renunţase la proiectul lui de căsătorie. Acum îi mai trebuia numai o soţie, o fată bună, ca să uite de toate, îşi zicea judecătorul, propunându-şi să i-o caute.

CAP. 8
Zeiţa poliţiştilor

Era în toiul lui August şi toată lumea înstărită pleca la mare.

Dl. Milion, reţinut de instrucţia care tărăgăna, dar la care continua să lucreze cu râvnă, nu putea părăsi Lavalul. Dar îşi trimise soţia la Saint-Malo, mai bine zis la Parame, aristocratica plajă care de câţiva ani era la modă.

Dl., d-na şi d-ra Bardon erau şi ei acolo.

Robert ar fi preferat să rămână în Laval. Dar mătuşa sa îl rugase să vină cu dânsa în locul unchiului său la Parame. Nu îndrăznise s-o refuze.

De altfel, nu era momentul să-şi mai continue cercetările la Laval, de unde întreaga societate emigrase, o parte spre plajele din Bretonia, ceilalţi pe la moşiile lor.

Plecă dar la Parame cu mătuşa lui.

D-na Milton avusese motivele ei să aleagă plaja. Tot pentru aceleaşi motive stăruise pe lângă Robert ca s-o însoţească.

Observase că d-ra Bardon privea cu ochi buni la Robert. În mai multe rânduri la cotilioane, sau la petreceri şi jocuri, îl alesese drept cavaler.

O căsătorie între dânsa şi Robert ar fi fost cu totul pe placul bătrânei doamne, îşi zicea că, la băi, domneşte mai mare intimitate decât la recepţiile mondene, şi că Robert, venind în fiece zi în contact cu d-ra Bardon, va sfârşi prin a se îndrăgosti de dânsa. Fata era brunetă şi foarte drăguţă, foarte graţioasă şi avea tot ce trebuie pentru a place.

Robert, în schimb, se interesa puţin de d-ra Bardon. Ea se numea Clotilda, şi deci nu putea îi proprietara batistei brodate.

Totuşi era dator ca, cel puţin din politeţă, să se arate curtenitor faţă de dânsa. Era singurul cavaler al celor trei doamne. Trebuia să fie îndatoritor cu toate.

Dar aştepta cu nerăbdare sfârşitul sezonului, ca să se întoarcă în Laval şi să-şi reînceapă cercetările.

Mai ales, era nerăbdător să vadă pe Alice, de care era despărţit, şi de la care nu avusese tot timpul nici o ştire.

Ce se întâmplase cu ea?

Îi repetase, înainte de plecare, făgăduielile lui de dragoste şi o asigurase din nou că va izbuti.

Fata însă părea neîncrezătoare. Pierduse nădejdea.

El îi scrisese, dar nu primise nici un răspuns.

— Doamne – îşi zicea el – numai să nu fi căzut pradă unui acces de deznădejde şi să fi încercat să-şi curme firul vieţii.

Nesiguranţa îl chinuia, şi cu greu izbutea să-şi păstreze masca surâzătoare şi rolul de om de lume pe care i-l impusese mătuşa lui.

În acest timp, o scrisoare a unchiului său îi dădu puţin curaj.

Domnul Milton scria că nu deznădăjduia să-l facă pe Martin să mărturisească.

În acest scop îngăduise inculpatului să primească vizita fiicei sale, ceea ce până atunci îi fusese interzis.

Socotea că rugăminţile bietei copile vor hotărî pe Martin să dezvăluie adevărul.

Această scrisoare dovedea lui Robert că cea pe care *o* iubea era încă în viaţă.

Dar de ce mi-i scrisese?

Curând – se produse şi explicaţia misterului.

Primi o scrisoare a cărei adresă era scrisă în chip ciudat. Părea un scris prefăcut. Şi într-adevăr aşa şi era.

Scrisoarea era de la Alice:

Mi-a fost cu neputinţă să-ţi răspund până astăzi, pentru că sunt supravegheată, urmărită şi spionată. Nu pot să fac un pas fără să fie cineva după mine.

Sunt sigură că scrisorile pe care le-aş pune la cutie ar fi interceptate. Autorităţile bănuiesc că sunt în legătură cu complici de-ai tatălui meu şi cred că prin mine îi voi descoperi.

Mi s-a îngăduit să-l văd. Dar cineva asculta tot ce vorbeam. Credeau că-l voi sfătui să mărturisească că e un ucigaş. Când mi-a dat cuvântul şi mi-a jurat că e nevinovat, n-am mai vrut să-l sfătuiesc să spună lucruri pe care nu le făcuse. Acum nu mi se mai îngăduie să-l văd.

Mi-am schimbat scrisul pe adresă şi am aşteptat miezul nopţii, ca să scap de urmăritori şi să pot pune scrisoarea la cutie. Nu voiam să te compromit. Sper că am izbutit.

Adio, prietene, singurul meu prieten pe pământ.

Alice.

La citirea acestei scrisori, Robert fu revoltat.

— Cum, exclamă el, s-o bănuiască pe Alice, acest înger de

nevinovăţie, divinitate, de devotament? S-o spioneze ca pe o criminală? Să-i întindă o cursă, lăsând-o cu tatăl ei, în speranţa că unul sau celălalt va scăpa o vorbă nechibzuită, de care se vor folosi pentru a-i învinui? E mârşav şi niciodată nu l-aş fi crezut pe unchiul meu în stare să facă o astfel de infamie!

Se hotărî numaidecât. Trebuia să se înapoieze cât de curând la Laval, să-i spună d-lui Milton părerea ce-o avea despre procedurile lui, să rupă orice legătură cu dânsul, şi, cu orice preţ, s-o scape pe Alice de răutatea duşmanilor ei.

Se pregătea să-şi facă bagajele şi să plece cu primul tren la Saint-Malo, când îl chemă mătuşa lui.

— Robert, Robert, vino repede! D-ra Clotilda e bolnavă.

Lui Robert puţin îi păsa de d-ra Clotilda şi de boala ei. Totuşi se gândi că nu putea refuza să vină într-ajutor unei fiinţe care suferea, şi, fără prea mult chef, se duse să vadă ce se întâmplase.

Boala d-rei Bardon nu era gravă. Alergase prea mult pe plajă, în soare, şi îi curgea sânge din nas.

Robert îi tamponă nările cu apă rece, o puse să ridice braţele şi curând sângele se opri. În timp ce d-na Bardon îi mulţumea, ochii îi căzură pe, una din batistele pe care le întrebuinţase pentru a opri sângele să curgă.

Batista aceasta era aidoma cu aceea pe care i-o dăduse Alice.

O luă şi se uită numaidecât la monogramă: un *A* gotic.

Nu încăpea îndoială, era la fel.

— A cui e batista aceasta? întrebă tânărul, mirat.

— A mea, răspunse d-na Bardon.

— Cu această iniţială?

— Mă numesc Alexandrina, răspunse ea, râzând. Dar găsesc ca numele ăsta e atât de comun şi de ridicol, încât i-am interzis soţului meu să-l pronunţe... Batista o mai am din tinereţe. O brodasem înainte de a mă căsători. Aveam o duzină la fel, şi mi-a fost tare necaz deunăzi că am pierdut una din ele.

Batista era a d-nei Bardon şi-i fusese pierdută de curând. Dar atunci?...

— Cam la ce dată aţi pierdut-o? întrebă Robert, căutând să-şi păstreze calmul.

— La ce dată? Era acum trei luni... Aproape în primele zile ale lui Iunie. O împrumutasem soţului meu.

— Şi dânsul a pierdut-o? complectă Robert, care numai cu greu îşi păstra sângele rece.

— Întocmai. Bărbaţii sunt atât de neglijenţi!

Robert nu mai stărui. Întâmplarea, zeiţa poliţiştilor, cum spusese el în glumă, îi aducea în sfârşit dezlegarea enigmei cu care se muncea de atâta vreme.

Batista era a d-nei Bardon şi dl. Bardon o pierduse.

Totuşi, Robert nu îndrăznea încă să bănuiască pe Bardon.

Un lucru era cu putinţă. Dând lui Couraud bancnotele, Bardon să-i fi împrumutat batista, pentru a le înveli.

Atunci n-ar fi fost nimic surprinzător ca să se găsească batista pe locul crimei.

Asasinul ar fi aruncat-o, temându-se ca nu cumva să-l compromită.

— Sunt pe calea adevărului, îşi spunea Robert. Trebuie să merg până la capăt.

Renunţă la ideea de a se duce la unchiul său şi de a-i face o scenă, şi se hotărî să aştepte sfârşitul vilegiaturi, propunându-şi să ia măsuri îndată după întoarcerea sa în Laval.

Dar scrise, deocamdată, Alicei:

Iubita mea,

Nu dispera. Ţi-am făgăduit că voi izbuti şi cred că mă voi putea ţine de cuvânt.

Am în mână un indiciu de o însemnătate covârşitoare. Mă va duce oare la izbânda deplină? Nu ştiu sigur, dar sper.

Ai curaj! Treci peste toate prigonirile ce ai suferit! Nu te lăsa învinsă. În curând voi fi lângă d-ta pentru a te îmbărbăta.

Deocamdată, te rog mult, primeşte acest dar de la acela care e legat de d-ta, în faţa lui Dumnezeu, prin logodnă şi care niciodată nu te va părăsi.

Acela care te iubeşte,
Robert.

Robert nu se gândea cât de nesocotit era trimiţând această scrisoare.

Dacă ar fi fost interceptată la poştă şi predată unchiului său, furia acestuia n-ar fi cunoscut margini.

Faţă de Alice, ei s-ar fi arătat încă şi mai aspru şi, în starea de spirit în care se găsea fata, nu se putea şti ce s-ar fi întâmplat: Din fericire, Milton, după încercarea neizbutită de a obţine

mărturisiri confruntând pe Alice cu tatăl el, o supraveghea mai puţin pe fată.

Scrisoarea ajunse la destinaţie. Alice fu în culmea fericirii când o primi.

Robert tot o mai iubea, deci, întrezărea o lămurire apropiată.

Sărută de sute de ori iscălitura iubitului ei şi cât despre hârtia de cinci sute de franci, care era în scrisoare, ea o puse la o parte.

— Nu, zise dansa, pot să mai aştept. Nu mă voi atinge de ea până nu voi ajunge la capăt.

CAP. 9
Degetul spintecat

După multă chibzuială, Robert îşi zise că pentru a ajunge la ţel, îi trebuia mult vicleşug.

Se sili deci să fie mai curtenitor ca oricând faţă de Clotilda Bardon.

Era mereu pe lângă ea, îi propunea plimbări, îi lua din mână orice lucruşor care ar fi putut-o deranja, alerga, la cel mai mic semn al ei să-i aducă ba umbrela, ba evantaiul, ba geanta, pe care le uitase în casă.

D-na Bardon nu mai contenea cu laudele faţă de acest cavaler atât de drăguţ şi de curtenitor.

D-na Milton, care de mult nutrea speranţa unei căsătorii între Clotilda şi nepotul ei, era încântată.

Se părea că totul îi mergea după voie.

Sosi şi sfârşitul vilegiaturii. Ambele familii se înapoiată la Laval.

Robert venea însă şi mai departe în casă la d-na şi d-ra Bardon. Căuta chiar câte un pretext, pentru a le face în fiecare zi o vizită.

Curând se răspândi în oraş zvonul despre o apropiată căsătorie între Clotilda şi Robert.

Robert nu-l dezminţi. Prietenilor săi mai intimi, care îi urau noroc în viitoarea lui căsnicie, le răspundea cu un surâs, care nu însemna nici da, nici ba.

Avusese grijă să spună Alicei să nu se nelinişteasc din pricina acestui zvon. Asta făcea, parte din noul lui plan de acţiune.

Se ducea, deci, aproape zilnic la d-na Bardon. Găsea însă numai pe mamă şi pe fiică, bancherul fiind reţinut în cursul zilei de nenumăratele lui afaceri.

Or, tocmai pe dânsul ar fi vrut să-l descoase.

Născoci un nou şiretlic.

Cumpără de la un librar un „Manual de chiromanţie” şi-l studia cu îngrijire.

După câteva zile, ştia îndeajuns pentru cele ce voia să facă.

Sosi surâzător la d-na Bardon.

— O să râdeţi de mine. Zise el, dar am asistat adineauri la o şedinţă dintre cele mai ciudate. Un fost coleg al meu de şcoală,

care locuieşte la Paris, dar care era azi dimineaţă în treacăt prin Laval, se ocupă cu cititul în palmă. A ţinut cu tot dinadinsul să cerceteze şi mâna mea, şi mi-a prezis lucruri uimitoare.

— Vai. Cum aş fi vrut să-l consult şi eu! exclamă Clotilda.

— Păcat, a fost nevoit să plece. Dar m-a învăţat şi pe mine o bună parte din arta lui şi dacă doreşti…

— Cum să nu, te rog chiar, zise fata, întinzându-i mâna dreaptă.

— Ah! Nu asta, ci stânga, cea din partea inimii.

— Iată, ghicitorule, zise Clotilda, râzând şi întinzându-i stânga.

Robert i-o luă şi o privi îndelung.

— Oh! Oh! exclamă el, iată un munte al lui Jupiter care spune multe. Ştiţi, de sigur, doamnelor, că se deosebesc în palmă: muntele lui Jupiter, sub arătător, al lui Saturn, sub degetul de mijloc al Soarelui, sub inelar, şi al lui Mercur, sub degetul cel mic în afară de muntele lui Venus, al lui Marte şi al Lunii, care sunt în alte părţi. Fiecare îşi are semnificaţia lui bine stabilită. Muntele lui Jupiter, care e destul de dezvoltat la d-ra Clotilda, indică tendinţă spre religiozitate, ambiţie, veselie, fericire… Te ştiu într-adevăr pioasă, veselă şi cred că vei fi fericită în viaţă… Nu ştiam însă că eşti ambiţioasă.

— Cine nu este, puţin? observă d-na Bardon.

— Aveţi dreptate. Iată şi muntele lui Saturn, care arată omenie, spirit de ordine, inteligenţă; muntele Soarelui, care indică cinste, economie, minte. Dar muntele Lunii, care e destul de dezvoltat la d-ta, înseamnă castitate şi melancolie… Iată ceva care mă surprinde… nu te-am văzut niciodată gânditoare. E drept – adăugă tânărul – poate însemna că ai să mai devii. Poate să se ivească un eveniment neprevăzut în viaţa d-tale care să-ţi schimbe caracterul.

— Şi ce eveniment anume? întrebă Clotilda cu interes.

— Ah! Iată unde nu-mi ajunge ştiinţa mea. Îţi pot citi în palmă, nu-ţi pot citi viitorul, însă.

— Păcat, aş fi vrut atât de mult să ştiu!

— Stai, văd linia inimii, care brăzdează palma pornind de la arătător spre degetul cel mic. E foarte accentuată. Ai inima simţitoare, vei suferi poate.

— Asta o să atârne de o persoană pe care o cunosc, zise Clotilda, uitându-se la Robert. Acesta se făcu că nu înţelege.

— Linia vieţii, zise el, e foarte lungă. Vei trăi mult. Cât despre linia bogăţiei, e întreruptă tocmai la întretăierea ei cu linia inimii. Ţi se va pune o piedecă în calea planurilor d-tale.

— Dacă e vorba numai de o chestie de bani, puţin îmi pasă, nu sunt zgârcită.

— Încă o întrebare, la care nu-ţi pot da un răspuns precis. Vei căuta să mă interesez şi-ţi voi spune ce voi afla.

— Am să-ţi fiu foarte recunoscătoare.

— E firesc. Regret chiar că sunt începător în arta chiromanţiei şi că nu-ţi pot da mai multe amănunte. Dar mă voi perfecţiona.

— Atunci, pentru astăzi e tot ce ştii?

— Din nefericire, da.

— Acum, e rândul meu, zise d-na Bardon, întinzându-i mâna. Dar îţi spun dinainte că nu cred nici un cuvânt din ceea ce-mi vei spune.

— Nu face nimic, zise Clotilda, vrem numai să facem puţin haz.

Cum făcuse şi la fată, Robert se uită la palma d-nei Bardon şi îi dădu lămuriri amănunţite despre înţelesul munţilor şi a liniilor din palmă. Tocmai isprăvea când sosi şi domnul Bardon.

— A, iacă-te, Robert, zise el. Sunt încântat că te văd.

— Şi eu. Vă aduc complimente din partea unchiului şi a mătuşii mele.

— Te rog să le mulţumeşti din partea mea. Dar ce făceaţi când am venit?

— Oh! Tată, exclamă Clotilda, dl. Robert ne ghicea în palmă. Era foarte amuzant, cu atât mai mult cu cât are aerul că ia în serios tot ceea ce spune.

— Dar e într-adevăr foarte serios, domnişoară, replică Robert. Şi dacă dl. Bardon ar vrea să încerce şi dânsul…

— Da, da tată, arată şi d-ta palma! O să-ţi spună lucruri uimitoare. O să fie foarte nostim.

— Ţii cu tot dinadinsul? întrebă bancherul.

— Dacă nu vă e neplăcut.

— Durează mult?

— Cinci minute.

— Atunci fie! Dar te previn că mai mult de cinci minute nu-ţi pot acorda. Sunt aşteptat în birou.

— Voi căuta să isprăvesc repede.

Dl. Bardon îi întinse mâna stângă.

Era ceea ce voia Robert.

Cum aruncă o privire, tresări puternic. Îi trebui multă stăpânire de sine ca să nu scoată un ţipăt.

Degetul cel gros al bancherului avea o cicatrice în forma unei tăieturi lungi şi adânci, care-i tăia carnea de-a lungul, în două.

Era semnul asasinului, semnul pe care de mult îl căuta.

Robert nu se înşelase în bănuielile lui.

— Ei, zise dl. Bardon, mirat de tăcerea tânărului, ce vezi atât de îngrozitor încât îţi este frică să vorbeşti?

— Nimic, numai că trebuie să mă uit puţin înainte de a mă pronunţa.

— Foarte bine! Şi te-ai lămurit acum?

— Da. Citesc în palma dumneavoastră dragostea banului şi dorinţa îndârjită de a reuşi pe care o dovedeşte extrema dezvoltare a muntelui Soarelui.

— Nu e de mirare; sunt bancher, trebuie să am aceste două însuşiri.

— Mai este şi muntele lui Marte, care, când e deosebit de mare, arată îndrăzneala… Dar…

— Ce e?

— N-aş vrea să vă înspăimânt.

— Oh! Nu mă sperii eu aşa uşor, poţi să vorbeşti.

— Bine, iată, văd linia vieţii tăiată brusc, înainte de a se întâlni cu linia capului.

— Ceea ce înseamnă că am să mor curând.

— Oh! Nu înseamnă asta… neapărat.

— Mergi mai departe, nu mă turbură, exclamă bancherul râzând.

Robert îi mai spuse câteva lucruri neînsemnate. Voia să scape cât mai repede.

Intimitatea pe care era nevoit s-o păstreze cu acest om îl revolta.

Ar fi vrut să-i arunce în faţă tot dispreţul pe care-l avea pentru el, să-i spună cât îi era de scârbă. Dar încă nu sosise momentul.

Din fericire, dl. Bardon, după cum spusese, era grăbit. Nu mai aşteptă sfârşitul examenului. Retrase mâna, zicând:

— Bine, bine tinere, lasă că mai vorbim noi despre asta în altă zi.

Şi plecă în grabă.

După plecarea bancherului, Robert îşi luă şi el rămas bun de la Clotilda şi mama ei.

Fără a pierde o clipă, alergă la Tribunal, unde ştia că găseşte pe dl. Milton.

CAP. 10
Mărturisirea, unui criminal

Judecătorul de instrucţie era in timpul interogatorului unui vagabond, învinuit de furtul unor găini şi unor iepuri, dintr-o grădină din oraş. Nenorocitul nega cu înverşunare jurând printre plânsete că era victima unei erori judiciare.

Judecătorul se miră când aprodul îi întinse cartea de vizită a nepotului său, pe care acesta scrisese cu creionul: „Afacere deosebit de urgentă.”

Dădu ordin să-l lase înăuntru.

— Ce-i? îl întrebă el numaidecât. S-a îmbolnăvit cineva pe acasă?

— Nu, slavă Domnului, răspunse Robert, dar trebuie să-ţi vorbesc neapărat singur. Lasă toate mai la urmă.

— Drace, drace. Ştii că mă sperii. Şi eşti chiar aşa de grăbit?

— Vei judeca chiar d-ta, după ce îţi voi spune despre ce e vorba.

— Bine. Treci în cabinetul alăturat. Sergent, zise el mai departe, să ai grijă de acuzat cât voi lipsi, mă întorc numaidecât.

Intră cu Robert în odăiţa care e alături de cabinetele judecătorilor de instrucţie, închise uşa, se aşeză pe un scaun şi întrebă.

— Ei, acum poveste-mi ce s-a întâmplat.

— Unchiule, zise tânărul, aţi căutat până astăzi în zadar pe ucigaşul de pe drumul la Change.

— Te rog să mă ierţi, dar cred că l-am găsit.

— Ba te înşeli, Martin e nevinovat.

— Tu o spui!

— Altul e vinovat!

— Hm! Şi cine ţi-a povestit asta?

— Nimeni, chiar eu l-am descoperit.

— Tu ai descoperit pe ucigaş? Tu?

— Chiar eu!

— Asta-i nostim, zău! Faci pe poliţistul acum?

— M-am ostenit destul pentru a ajunge la scopul pe care mi-l propusesem.

— Scopul de a dezvinovăţi pe acest Martin, nu? La a cărui fată făceai curte pe vremuri, căci vreau să cred că te-ai lăsat de

nebuniile astea.

— Unchiule, zise Robert, trecând peste această insinuare, am descoperit pe adevăratul asasin şi pot să ţi-o dovedesc.

— Când?

— În cinci minute, dacă vrei să vii cu mine.

— Unde?

— Vei vedea.

— Îţi stau la dispoziţie.

— Înainte de a pleca, te rog să iei fotografia cu amprentele criminalului, făcută de inspectorul de poliţie care a venit din Paris.

— Ah! Ştii şi asta? Şi totuşi căutam să nu se afle.

— Da, dar ţi-a scăpat o vorbă acasă, şi n-am uitat. Din fericire, nimeni afară de mine nu a aflat nimic, altfel…

— În sfârşit, fie cum vrei tu. Începi să mă faci curios, zău.

— Stai, surpriza adevărată abia vine…

Dl. Milton se întoarse în cabinetul lui, scoase un carton în care căută dosarul afacerii Martin – căci era acum afacerea Martin – şi luă fotografia pe care o băgă în buzunar.

— Acum, zise Robert, hai să mergem.

Ieşiră din Palatul de Justiţie. Judecătorul întrebă:

— Unde mă duci?

— Aici aproape. La dl. Bardon.

— Ştie dânsul ceva?

— Dânsul ştie tot şi mai bine ca oricine.

— Cum se face atunci că nu mi-a spus niciodată nimic?

— Avea desigur motivele lui. Dar astăzi, îţi făgăduiesc că va vorbi.

— Ai un mijloc de a-l constrânge?

— Vei vedea.

Ajunseră la locuinţa bancherului. Fură poftiţi numaidecât să intre în cabinetul de lucru, unde dl. Bardon se găsea încă.

Bancherul se cam miră de vizita aceasta neaşteptată. Dar deodată îi veni în gând:

— Vin să-mi ceară mâna Clotildei, îşi zise el. Mă aşteptam la asta.

Se ridică şi le întinse amândouă mâinile.

— Ce vânt bun vă aduce? întrebă el.

— O să vă spunem chiar acum, se grăbi Robert să răspundă.

— Vorbiţi.

— Domnule Bardon, zise tânărul mai departe, am fost adineaori la dv. şi am avut plăcerea să vă explic tainele palmei

dv.

— Da, dar ce legătură?

— Mi-ar face plăcere să pot dovedi unchiului meu că într-adevăr sunt bun chiromanţier şi aş dori să repet experienţa faţă de dânsul.

— Nimic mai uşor, zise bancherul zâmbind, iată...

Şi întinse mâna stângă.

Robert o întoarse cu palma în sus, în aşa fel ca degetul cel gros să fie bine pus în lumină. Apoi zise către unchiul său:

— Priveşte!

— Dumnezeule! exclamă judecătorul încremenit.

— Dar ce s-a întâmplat, dragă, ce ai? întrebă dl. Bardon.

— Nenorocitule! D-ta eşti!

— Eu? Ce vrei să spui?

— D-ta eşti ucigaşul de pe drumul la Change.

Oricât de multă stăpânire de sine ar fi avut dl. Bardon, totuşi îngălbeni.

— Glumeşti, zise el. Dar mi se pare că gluma e de prost gust.

— Nu glumesc, replică dl. Milton aspru, şi-ţi voi face dovada.

Şi, scoţând din portofel fotografia, o întinse bancherului.

— Ce-i asta? întrebă bancherul.

— Fotografia amprentei însângerate, lăsată pe cămaşa victimei, replică judecătorul de instrucţie. Semnul crimei, iscălitura ucigaşului.

— Dar... bolborosi dl. Bardon doborât.

— Vrei să te uiţi dacă degetul d-tale cel gros, de la mâna stângă, nu e la fel cu această amprentă? întrebă dl. Milton.

— Pierdut! Doamne Dumnezeule, gemu bancherul, prăbuşindu-se în fotoliu. Biata nevastă-mea, biata mea Clotilda!

— Aşadar, mărturiseşti? întrebă din nou judecătorul.

— Vai, Doamne, ce să fac? şopti dl. Bardon cu voce stinsă.

— Cum ai ajuns să faci o astfel de crimă! D-ta un om cu vază, d-ta un om bogat?

— Ascultaţi, zise bancherul, căutând să-şi revie în fire... ascultaţi-mă, vă voi spune totul.

— Vorbeşte.

— Ei Bine! Iată... Aveam într-adevăr o situaţie destul de frumoasă. Bancă mea făcea afaceri bune... Dar găseam că nu câştig destul, voiam mai mult, mai mult pentru... pentru... fiica mea...

— Atunci?

— Atunci am jucat la bursă. Cum se întâmplă adeseori, am

câştigat la început. Atunci am prins curaj şi am riscat sume din ce în ce mai mari. Am început să am ghinion. Am avut pierderi însemnate, încât mă întrebam dacă n-am să fiu nevoit să lichidez în pagubă, Tocmai atunci s-a prezentat Jules Couraud la mine, cerându-mi să-i înapoiez banii pe care îi avea depuşi la mine.

— O sută şi douăzeci de mii de franci? întrebă dl. Milton.

— O sută şi douăzeci de mii de franci. Nu-i aveam în casă. Am fost nevoit să mă duc să scot toţi banii pe care îi aveam la „Comptoir d'Escompte", „Societatea generală" şi „Creditul Lyonez", bani care îmi fuseseră încredinţaţi de alţi clienţi, bani care nu-mi aparţineau... Dacă ar mai fi venit altul; şi mi-ar fi cerut zece mii de franci, n-aş fi fost în stare să îi dau. Pe de altă parte, agentul meu de schimb îmi scria de la Paris, propunându-mi o afacere care, după cum spunea el, era sigură şi m-ar fi pus iarăşi pe picioare. Mi-am pierdut capul. Ştiam despre Couraud că se ducea la „Grand Dauphin" să ia o masă îmbelşugată şi prevedeam că va pleca târziu şi că va fi pe jumătate beat. Hotărâi să-i iau înapoi banii pe care îi dădusem... Am luat cu mine un baston cu mâner masiv de fier, pe care îl aveam de ani de zile, şi am stat la pândă în strada „Souchu Serviniere", pe unde ştiam că trebuie să treacă în drum. De la de la „Grand Dauphin" spre şoseaua „Change". Stăteam ascuns în unghiul întunecos dintre primărie şi casa de alături... A căzut grămadă... M-am aplecat asupra lui. L-am golit buzunarele şi m-am întors în fugă să pun banii înapoi, în casă.

Bancherul se opri, îşi luă capul în mâini şi începu să plângă.

Fără voia lor, Milton şi Robert erau şi ei pradă unei puternice emoţii.

Îi durea să vadă cum se prăbuşea un om pe care până atunci îl stimaseră...

— Şi ai putut lăsa ca un altul să fie bănuit! exclamă judecătorul de instrucţie. Ai avut chiar tristul curaj să vii să depui împotriva lui!

— Nu, nu împotriva lui, protestă bancherul. Niciodată nu l-am învinuit.

— E drept. Dar ai fi lăsat sa fie condamnat în locul dumitale.

— Puteam să mă duc să strig în gura mare că eu sunt ucigaşul?

O lungă tăcere urmă.

— Ce-o să faceţi acum cu mine? întrebă în sfârşit dl. Bardon, uitându-se cu teamă la judecător.

— De datoria mea ar fi sa te arestez... Şi totuşi stau la

îndoială… Mi-e milă de soţia d-tale, de fiica d-tale… două fiinţe nevinovate pe care le-ai adus în nenorocire. Ascultă. Mai ai aceşti o sută şi douăzeci de mii da franci?

— Am mult mai mult… Cu ajutorul acestor bani am putut face afacerea pe care mi-o propunea agentul meu de schimb. Am izbutit peste aşteptările mele. Am la dispoziţie astăzi peste trei sute de mii de franci…

— Ei bine, iată! Ai să începi prin a scrie, cuvânt cu cuvânt, mărturisirea pe care ne-ai făcut-o.

— De ce? întrebă dl. Bardon, nelinişţit.

— Pentru ca să am siguranţa că vei îndeplini întocmai toate celelalte condiţii pe care ţi le voi pune… Aşadar întâi mărturisirea scrisă… Nu voi face uz de ea decât dacă mă vei sili.

— Sunt gata, zise bancherul resemnat. Pe urmă?

— Pe urmă, îmi vei da cei o sută şi douăzeci de mii de franci ai lui Couraud… Dar… încă ceva; ai găsit suma întreagă? Nu pierduse nimic pe drum?

— Ba da, lipseau cinci sute de franci.

— Tocmai cheltuiala de la restaurant şi cei patru sute de franci găsiţi de Martin împreună cu batista soţiei dumitale. Căci ai pierdut în noaptea aceea şi o batistă brodată pe care ţi-o împrumutase d-na Bardon.

— Batista aceea m-a pus pe urma dumitale, zise Robert la rândul lui. Din cauza ei m-am hotărât să joc comedia cu ghicitul în palmă, datorită căreia am descoperit tăietura pe care o ai la degetul cel gros. Iat-o, adaogă el, scoţând din buzunar batista, şi întinzând-o lui Bardon.

Acesta răspunse numai cu un oftat.

— Aşadar, urmă judecătorul, ai să-mi dai cei o sută şi douăzeci de mii de franci ai lui Couraud. Îi voi da banii, zicând că e vorba de o restituire anonimă.

— Ne-am înţeles. Pe urmă?

— Nenorocitul acela de Martin şi-a însuşit cei patru sute de franci pierduţi de Couraud, sau de dumneata, pe drum… A greşit… Dar a fost pedepsit îndeajuns stând atâta timp la închisoare şi trecând printr-o spaima atât de mare. Îmi vei da cincizeci de mii de franci pentru dânsul.

— Recunosc că e drept. Pe urmă?

— În sfârşit, trebuie neapărat, dar, înţelegi, neapărat, să dispari.

— Să-mi iau viaţa? întrebă ticălosul, zguduit de un tremur nervos.

— Nu merg atât de departe. Dar trebuie, până în opt zile, să găseşti un mijloc de a părăsi pentru totdeauna Lavalul.

— Dar ce motiv să găsesc? întrebă Bardon oftând uşurat.

— Aceasta nu mă priveşte pe mine. Găseşte-l dumneata. Ceea ce fac, o fac din milă, nu pentru dumneata, care nu eşti demn de ea, dar pentru soţia şi pentru fiica d-tale… Ne-am înţeles?

— Doamne! M-ai salvat! exclamă bancherul repezindu-se să strângă mâna judecătorului.

Acesta îl dădu aspru la o parte.

— Fără prea multe gesturi! Întâi spovedania dumitale înscris.

— Am s-o scriu, răspunse supus ucigaşul.

Se aşează la masa de scris. Mâinile îi tremurau şi trebui de câteva ori să se reculeagă pentru a-şi isprăvi mărturisirea. În sfârşit, reuşi, apoi iscăli.

D. Milion citi cu luare aminte cele scrise, îndoi hârtia şi o puse în buzunar.

— Banii, acum, zise el.

— Mu vă pot da decât cecuri.

— E de ajuns. Dă-mi-le.

Judecătorul luă cecurile şi le puse în buzunar, împreună cu mărturisirea scrisă.

— Şi acum, descurcă-te singur, zise dl. Milton. Ai opt zile, nici una mai mult, sau iau măsuri… Hai, Robert, să mergem.

Plecară, lăsând pe bancher, zdrobit.

CAP. 11
Fiecăruia după fapta sa

Robert, după cum era uşor de ghicit, alergă numaidecât la Alice, pentru a-i spune că nevinovăţia tatălui ei fusese în sfârşit recunoscută, şi că, în curând, va fi proclamată şi de justiţie.

Bucuria fetei fu de nedescris.

Ar fi vrut să alerge la închisoare, să meargă de-a dreptul la tatăl ei, pentru a-i da fericita ştire. Cu greu o opri Robert.

— Ca să ajung la rezultatul acesta, zise el, am avut mult de luptat şi am trecut prin multe greutăţi. Am izbutit. Tatăl d-tale va fi pus în libertate mâine dimineaţă. Nu căuta, printr-o bucurie nesăbuită, să-mi compromiţi sforţările.

— Dar cum ai putut să-i stabileşti nevinovăţia?

— Deocamdată, e o taină care nu-mi aparţine. Ţi-o voi spune mai târziu, când vom fi căsătoriţi... căci, nu-i aşa, îmi vei fi soţie?

— Tot te mai gândeşti la asta?

— Mai mult ca oricând. Şi, după cele ce-am făcut, nici unchiul meu nu va mai putea sta în calea dorinţelor mele.

— Şi dacă totuşi s-ar împotrivi?

— Aş trece peste el... Dar nu mi-ai răspuns.

— Mai trebuie oare să-ţi răspund? Ai uitat întrevederea aceea de lângă cimitir, întrevedere care s-a început atât de dureros pentru mine şi care s-a isprăvit ca într-un vis?

Şi, zicând acestea, se aruncă în braţele lui Robert şi-şi rezemă căpşorul ei blond de umărul tânărului.

— Atunci, zise el, pe mâine, şi până atunci fii liniştită. Ţi-l voi aduce chiar eu pe tata.

Se despărţiră după ce Robert o sărută lung, fără ca fata să încerce să se împotrivească. Nu era Robert logodnicul ei?

Dl. Milton lucra şi dânsul. Începuse prin a merge la grefă, ceruse dosarul şi redactase ordonanţa de punere în libertate a lui Martin. A doua zi de dimineaţa trimise după Martin la închisoare.

Nenorocitul intra tremurând. Ce mai voiau de la dânsul?

Rămase ca trăsnit când văzu pe judecător primindu-l cu un zâmbet prietenos şi rugându-l să se aşeze.

— Martin, zise el, cercetările pe care le-am întreprins mi-au dovedit că eşti nevinovat de crima de care erai învinuit. În consecinţă, în ceea ce priveşte această crimă, eşti scos din

cauză.

— Aşadar aţi descoperit pe vinovat? întrebă Martin, uluit.

— Poate, dar asta nu-i treaba dumitale. Acum altceva. Nu l-ai ucis pe Couraud, ne-am înţeles. Dar ţi-ai însuşit bani străini.

— E drept, zise Martin, plecând capul.

— Ar trebui, pentru fapta aceasta, să te trimit înaintea tribunalului corecţional. Dar, ţinând seamă de timpul cât ai stat în prevenţie şi care, cu siguranţă, întrece pedeapsă ce ţi-ar putea-o da tribunalul, trec peste asta, Martin, cu începere de acum, eşti liber.

Nu lipsi mult ca fostul inculpat, în bucuria lui de a fi liber, să înceapă să joace în cabinetul judecătorului de instrucţie... Grefierul şi jandarmul care-l aduseseră izbutiră cu greu să-l liniştească şi să-l socată pe uşă afară.

La ieşirea din palatul de justiţie, Alice şi Robert, care, după cum făgăduise fetei, o însoţea, îl aşteptau şi-l duseră acasă în strada „Malul Răului”...

Mare fu mirarea celor din Laval, când se răspândi zvonul că Martin era liber.

Toată lumea se obişnuise cu gândul că el era vinovatul, încât nu-i venea nimănui să creadă că vestea era adevărată.

Dar în cursul zilei, se răspândi încă una, care făcu şi mai multă vâlvă.

Dl. Bardon, bancherul, trăgea să moară. Lucrase în cursul zilei în cabinetul său. După amiază primise vizita d-lui Milton şi a lui Robert care, cum se ştia, îi erau prieteni... După plecarea lor se închise în odaie. La ora şase secretarul lui, vrând să-l dea scrisorile la iscălit, bătuse în uşă. Neprimind nici un răspuns, intrase şi-l găsise, lungit, fără cunoştinţă, pe podea.

Dl. Bardon fusese lovit de o congestie cerebrală. Un medic, chemat în grabă, găsise că boala era de o gravitate neobişnuită, i şi spusese că erau puţine speranţe să scape cu viaţă.

Fu, în orăşelul acela, unde bancherul era stimat şi iubit, o consternare generală.

Medicul nu se înşelase. Dl. Bardon, deşi om voinic din fire, îşi dădu sfârşitul a doua zi, în braţele soţiei sale şi ale Clotildei, amândouă disperate.

În cursul zilei, dl. Milton trimisese la încasat, pe la diferitele instituţii de credit, cecurile iscălite de bancher. Scrisese apoi lui Jules Couraud să vină la dânsul.

Bătrânul cultivator, complect restabilit, se grăbise să vină.

Bucuria lui nu mai cunoscu margini, când judecătorul îi povesti

că, printr-o scrisoare fără iscălitură, „de la Paris”, cineva îi trimisese cei o sută şi douăzeci de mii de franci, cu rugămintea de a-i înapoia păgubaşului. I se păru că visează când se văzu cu banii în mână. De câteva ori îi pipăi şi îi numără, ea să se încredinţeze că lucrul era adevărat.

— Şi închipuiţi-vă, ce noroc, exclamă el... Proprietatea pe care voiam, s-o cumpăr, mai e încă de vânzare.

— Dar, zise judecătorul zâmbind, nu te mai duce să chefuieşti la „Grand Dauphin” şi mai cu seamă, nu mai rătăci noaptea pe malul Mayennei.

— Fiţi liniştit, am căruţa cu mine.

Dl. Bardon, datorită, cum spusese el însuşi, speculaţiunii făcută cu banii furaţi, îşi pusese afacerile la punct şi-şi refăcuse averea.

Dovadă că zicătoarea „ceea ce pe nedrept se dobândeşte, nimănui nu foloseşte”- nu e întotdeauna adevărată.

E drept însă că, în urmă, tragicul sfârşit al bancherului adeverise totuşi zicala.

Oricum, Clotilda şi mama ei rămaseră, după lichidarea băncii, în posesia unei averi destul de însemnate pentru a duce un trai bun.

Şi întreaga societate din Laval le plânse şi căută să le aducă mângâiere.

Conform programului pe care şi-l făcuse, Robert plecă însoţit de Alice la Paris. Dar luară cu dânşii şi pe bătrânul Martin.

Acesta făgăduise că nu va mai bea şi că se va face om de treabă.

Cununia, la care Milton nu se mai împotrivi, se oficia în biserica „Saint Mande”, aproape de care Robert închinase, pentru dânsul şi tânăra lui soţie, o căsuţă frumoasă, cu o grădină mare.

Bătrânul tată, care s-a ţinut de cuvânt, lăsându-se de năravi, îşi are şi el odaia lui la dânşii. A depus cei cincizeci de mii de franci pe care i-a dat judecătorul şi a căror origine n-o cunoaşte. Lucrează în meseria lui, într-o întreprindere din suburbia Saint-Antoine, unde e bine văzut, fiind un lucrător priceput şi sârguitor.

După moartea bancherului, Milton a ars mărturisirea lui şi a clasat afacerea.

Nimeni, niciodată, nu va bănui cine a fost criminalul.

SFÂRŞIT

COLŢUL UMORULUI

PEDEAPSĂ MAI MICĂ

— Amândoi aţi fost declaraţi vinovaţi; aveţi de făcut vreo obiecţie împotriva sentinţei?

— V-aş ruga, domnule judecător, ca pedeapsa soţiei mele să fie amânată până voi fi terminat-o eu pe a mea.

MISTERUL DE LA SPITALUL CENTRAL

Nu-l văzusem niciodată la lucru pe Mircea Soleanu, şi când intrai de data asta la el, am avut un gest de retragere.

Părul lui blond, de obicei pomădat, era în dezordine. Şi pentru că briliantina îi întărise şuviţele, acestea i se ridicaseră în vârful capului.

Cât despre obrazul lui, era palid, ostenit, agitat de un tic nervos.

Îmi aruncă o privire duşmănoasă, de eram cât p-aici să şterg putina. Dar, pentru că-l vedeam aplecat asupra unui plan, curiozitatea mă îmboldi. Înaintai până în mijlocul camerei. Îmi scoasei pălăria şi paltonul.

— Vii taman la ţanc! bombăni el.

Tonul nu prea era promiţător, întrebai:

— O afacere frumuşică?

— Asta mai spun şi eu! Ia vino de te uită la hârtia asta…

— E planul unei vile, sau mai curând al unui pavilion?…

— Eşti foarte pătrunzător! Asta mi-ar fi ghicit-o şi-un copil de patru ani. Cunoşti cartierul spitalelor, din preajma Grădinii Publice, la Cernăuţi?

— Am trecut pe-acolo.

— Bun! Pavilionul acesta se înălţă într-unul din colţurile cele mai pustii ale parcului spitalului Central, şi nici cartierul însuşi nu prea e animat.

— Ce sunt crucile astea negre în parc şi pe stradă?

— Agenţi.

— Hm! Au fost omorâţi?

— Cine ţi-a mai spus-o şi pe asta? Crucile reprezintă agenţii care erau de serviciu în noaptea de 8 spre 9… Crucea mai groasă decât celelalte este comisarul Pârvulescu…

Nu îndrăzneam să mai spui ceva, nici să fac o mişcare. Simţeam că cel mai bun lucru e să nu-l tulbur pe Soleanu, care privea cu aceeaşi furie la plan, ca şi la mine.

— Ei, nici nu mă întrebi măcar ce căutau agenţii aceştia acolo, în noaptea de 8 spre 9? Nu cumva ai poftă să pretinzi că a ghicit?

Eu tăceam.

— Toţi agenţii aceştia erau postaţi acolo pentru că poliţia din Cernăuţi primise în ajun următorul bileţel:

Doctorul Luigi Ceccioni va fi asasinat la domiciliul său, în noaptea de 8 spre 9 curent.

— Şi doctorul a fost avertizat? întrebai.

— Nu! Pentru că Ceccioni era exilat italian, şi părea mai mult ca probabil că e vorba de o afacere politică, poliţia a preferat să ia dispoziţii fără să-l prevină pe cel interesat.

— Şi a fost chiar omorât?

— Stai puţin! Doctorul Ceccioni, în vârstă de cincizeci de ani, locuia singur în pavilionul acesta, care e într-un hal fără hal. Îşi făcea singur menajul şi nu lua decât o singură masă pe zi, seara, într-un mic restaurant italienesc, rătăcit prin cartier. În ziua de 8, pe la ora 17 seara, a plecat de acasă ca de obicei, ca să se ducă la restaurant. Şi comisarul Pârvulescu, unul din cei mai buni poliţişti ai noştri, a vizitat pavilionul, din pivniţă până-n pod. A dobândit astfel siguranţa că nu se ascunde nimeni acolo şi că-i imposibil de a se intra înăuntru decât pe uşile şi ferestrele care se văd de-afară. Deci, nici o subterană sau altceva în genul acesta. Nici o literatură... Pricepi?

Aşadar Soleanu părea să mă acuze pe mine de imaginaţie romantică, în vreme ce eu mă abţineam să-mi dau părerea.

— Nimeni în pavilion! Şi numai două uşi şi trei ferestre de păzit! Altul în locul comisarului Pârvulescu s-ar fi mulţumit să facă de pază cu un singur agent. El a mobilizat însă cinci, câte unul de fiecare ieşire, şi a rămas şi dânsul la faţa locului. La 9 seara, silueta doctorului s-a profilat în umbra străzii. S-a înapoiat acasă *singur-singurel.* Imediat s-a aprins o lumină la etajul întâi, unde-şi avea camera. Atunci a început veghea poliţiştilor. N-a adormit nici unul! Nici unul nu şi-a părăsit postul! Nici unul n-a pierdut în vedere punctul hotărât pe care-l avea de supravegheat! Pârvulescu făcea inspecţie din sfert în sfert de oră. Pe la ora trei dimineaţa, lampa de petrol de la primul etaj s-a stins încetişor, de parcă n-ar mai fi avut combustibil. Comisarul a rămas pe gânduri. În cele din urmă se hotărî să intre, servindu-se de o cheie universală. La etajul întâii, în camera; sa, aşezat pe marginea patului, sau mai bine zis pe jumătate culcat, cu mâinile crispate pe piept, doctorul Lingi Ceccioni zăcea mort! Era îmbrăcat. Nici paltonul nu apucase să şi-l scoată. Pălăria i se rostogolise pe jos. Cămaşa şi hainele îi erau îmbibate de sânge,

chiar şi mâinile îi erau mânjite. Primise un glonte de *browning, calibru 6* milimetri, la un centimetru, mai sus de inimă.

Mă uitam năuc la Mircea Soleanu. Buzele îi tremurau.

— N-a intrat nimeni! N-a ieşit nimeni! bombăni el. Răspund de asta de parc-aş fi stat eu de pază, căci îl cunosc bine pe comisarul Pârvulescu. Şi să nu-ţi treacă prin minte că s-a găsit cumva vreun revolver prin casă. Nici unul. Nici la vedere, nici ascuns! Nici în sobă, nici măcar în closet, care a fost golit! Nici în parc, cu un cuvânt: nicăieri!... Aşadar, s-a tras un glonte într-o clădire în care nu se afla nimeni afară de victimă şi-n care nu s-a găsit nici o armă! Cât despre ferestre, erau închise. Glontele n-a fost tras de afară, căci ar fi spart geamurile. Mai mult, încă, asasinul n-ar fi putut trage peste cordonul de agenţi, fără ca aceştia să se seziseze. Uită-te la plan! Înghite-l cu ochii! L-ai uşura de o povară pe bietul comisar Pârvulescu, care nu mai doarme şi se consideră drept un asasin.

— Ce ştii despre Ceccioni? întrebai, sfios.

— Că fusese odinioară bogat. Că a profesat foarte puţin medicina, în schimb s-a ocupat mult de politică, ceea ce l-a silit să se exileze.

— Însurat? Celibatar?

— Văduv. Un singur copil, un fiu, care-şi face acum studiile în Argentina.

— Din ce trăia la Cernăuţi?

— Din leafa mică pe care o primea la Spitalul Central, din unele ajutoare de la prieteni politici, şi din consultaţiile pe care le dădea uneori.

— S-a furat ceva din pavilion?

— Nu s-a găsit urmă de furt.

Nu ştiu de ce în clipa asta aveam chef să râd. Aveam impresia că un mistificator în stil mare îi aranjase lui Mircea Soleanu, în glumă, o afacere neverosimilă, ca să-i dea o lecţie de modestie.

Observând că abia îmi stăpâneam râsul, el îmi smulse planul din mână şi se trânti, înfuriat, în fotoliul lui.

— Când vei fi găsit ceva, să-mi spui! mai bombăni dânsul.

— Cu siguranţă că n-am să descopăr nimic, înaintea dumitale!

— Foarte mulţumesc! îmi tăia el vorba, scurt.

Începui să-mi umplu pipa. Mi-o aprinsei apoi, fără să-mi mai pese de furia prietenului meu, care şi aşa atinsese culmea.

— Te rog numai să stai liniştit şi să nu pufăi aşa tare! îmi mai spuse el.

Se scurseră exact zece minute, într-o încordare supremă. Fără

să vreau, îmi veniră în minte crucile negre, de pe plan, care reprezentau agenţii.

Şi neverosimilitatea povestii acesteia, care la început mă făcuse să râd, începea să mă obsedeze.

De fapt, nu era nevoie de psihologie sau de fler, ci de geometrie.

— Pârvulescu acesta nu fusese vreodată medium la vreun hipnotizator? întrebai deodată.

Mircea Soleanu nici nu-şi dădu măcar osteneala să-mi răspundă.

— Ceccioni avea mulţi adversari politici la Cernăuţi?

Îmi răspunse înălţând din umeri.

— E lucru stabilit că fiul său e chiar în Argentina?

De data asta, se mulţumi să-mi smulgă pipa din gură şi s-o arunce pe cămin.

— Ai numele tuturor agenţilor?

Îmi întinse o foaie de hârtie pe care putui citi: „Ioan Cristu, douăzeci şi opt de ard, căsătorit; Vasile Steleanu, treizeci şi unu de ani, celibatar; Mihai Dobre, douăzeci şi şase de ani, căsătorit; Traian Ivănescu, patruzeci şi trei de ani, divorţat; Virgil Ştefănescu, treizeci şi doi de ani, căsătorit”.

Recitii de trei ori rândurile acestea. Numele erau trecute în aceeaşi ordine în care fuseseră postaţi gardiştii în jurul clădirii, începând cu cel din stânga.

Sfârşii prin a exclama, simţind că sunt gata să fac cele mai fantastice presupuneri:

— Nu se poate!

Şi uitai la Mircea Soleanu. Rămăsei uimit văzând că acesta, palid, cu cearcăne la ochi, chipul tras cu o clipă mai înainte, se îndrepta, zâmbind, spre borcanul cu dulceaţă.

Trecând prin faţa oglinzii, îşi văzu imaginea, păru scandalizat de halul în care îi era părul, şi-l aranja cu băgare de seamă şi îşi potrivi nodul de la cravată.

Era din nou acel Mircea Soleanu de fiecare zi şi, tot căutând o linguriţă pentru dulceaţa lui îngrozitoare, îmi zâmbi sarcastic:

— Ce uşor ne-ar fi să descoperim totdeauna adevărul, dacă n-am fi îmbuibaţi de idei-preconcepute, care ne influenţează în mod greşit judecata! suspină el.

(ÎN CE ÎMPREJURĂRI S-A PRODUS MOARTEA DOCTORULUI CECCIONI? *La această întrebare trebuie să ne răspundă cititorul care doreşte să-şi frământe niţel mintea. Cri puţină*

perspicacitate soluţia, se poate găsi. Şi apoi, răsplata e destul de îmbietoare! Citiţi condiţiile – de pe. Pag. II-a a copertei).

ULTIMA ORA

Detectivului săptămânal

POLIŢISTUL CRIMINAL

Varşovia, Ianuarie

Un poliţist polonez s-a *folosit de un mijloc criminal pentru ei capătă avansarea şi în acelaşi timp să obţină o recompensă bănească.*

Cu prilejul unei patrulări – susţinea, el – a *dat de un om care voia să deşurubeze într-un loc linia ferată, când vru să-l aresteze pe atentator, acesta a îndreptat asupră-i o armă de vânătoare şi atunci poliţistul, ca să-şi* a*pere viaţa, l-a împuşcat.*

Ancheta a dovedit, însă, că presupusul atentator era deja mort înainte de deşurubarea şinelor, şi când i se zvârli în faţa poliţistului această acuzaţie, el se prăbuşi într-un scaun şi făcu mărturisiri complecte.

Citiţi în nr. 9 **Păianjenii misterioşi** de Pitt Strong.

CUPRINS

DEGETUL SPINTECAT.....3
CAP. 1 Pe malul râului Mayenne.....4
CAP. 2 O crimă.....7
CAP. 3 Nesocotinţele lui Martin Chicane.....11
CAP. 4 Iscălitura asasinului.....16
CAP. 5 O întâlnire.....20
CAP. 6 Batista brodată.....23
CAP. 7 În căutarea unui nume.....26
CAP. 8 Zeiţa poliţiştilor.....30
CAP. 9 Degetul spintecat.....35
CAP. 10 Mărturisirea, unui criminal.....39
CAP. 11 Fiecăruia după fapta sa.....45
COLŢUL UMORULUI.....48
MISTERUL DE LA SPITALUL CENTRAL.....49
ULTIMA ORA.....54
CUPRINS.....55

COLECȚIA ENIGMA

LESLIE CHARTERIS

„SFÂNTUL" LA NEW-YORK

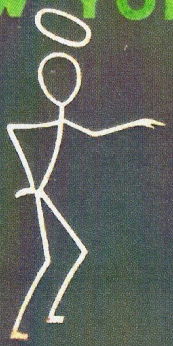

EDITURA PODEANU

20 LEI

LESLIE CHARTERIS

LEI 15

OMUL CARE A JUCAT CU MOARTEA

AVENTURA EROICĂ

DE

LESLIE CHARTERIS

AVENTURILE LUI SIMON TEMPLA

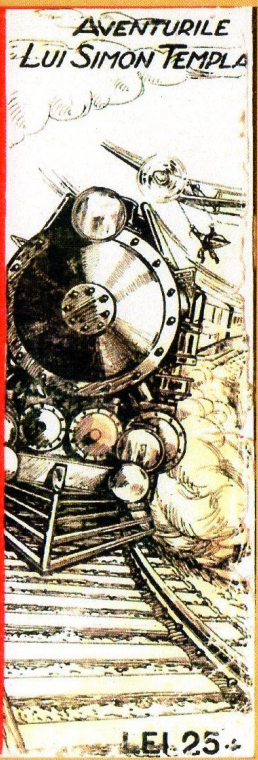

EDITURA PODEANU

LEI 25

AVENTURILE SFÂNTULUI

INGERI CU FEȚE MURDARE

DE LESLIE CHARTERIS

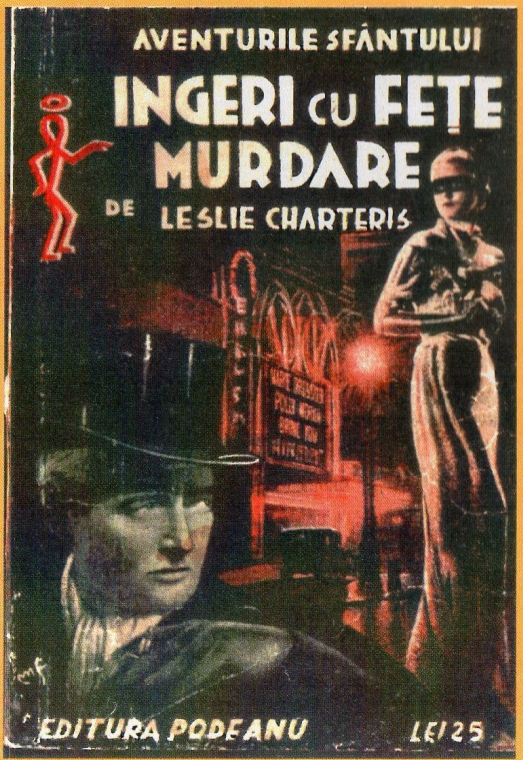

EDITURA PODEANU

LEI 25